

מאת מכון ממרא - כל הזכויות שמורות

[/https://mechon-mamre.org](https://mechon-mamre.org)

מסכת עבודה זרה פרק א

דף א, א, א פרק א הלכה א משנה לפני אידיהן של נכרים שלשה ימים אסורין מלשאת ומלתת עמהן מלהשאלן ומלשאול מהן מלהלוותן ומלהלוות מהן מלפורעם ומלהפרע מהן רבי יהודה אומר נפרעין מהן מפני שהוא מיצר אמרו לו אע"פ שהוא מיצר עכשיו שמח הוא לאחר זמן רבי ישמעאל אומר שלשה לפניהן ושלשה לאחריהן אסור וחכמים אומרים לפני אידיהן אסור לאחר אידיהן מותר:

דף א, א, א פרק א הלכה א גמרא רבי חמא בר עוקבה שמע כולהון מכא והביאו לבוקר זבחיכם לשלשת ימים מעשרותיכם. א"ל רבי יוסי אין כיני אפילו בגליות דתני נחום המדי אומר יום אחד בגליות אסור. מאי כדון תמן בדקו ומצאו שהן עושין צרכיהן ליום אחד ואסרו יום אחד ברם הכא בדקו ומצאו שעושין צרכיהן לשלשת ימים ואסרו להן שלשת ימים. מה מקיים רבי יוסי אהן קרייה והביאו לבוקר זבחיכם וגוי במלכות ירבעם הכתוב מדבר כיון שמלך ירבעם על ישראל התחיל מפתה את ישראל ואמר להן בואו ונעבוד עבודה זרה ע"ז וותרנית היא. הדא היא דכתיב נעלה ביהודה ונקיצינה ונבקיענה אלינו ונמליך מלך בתוכה את בן טבאל א"ר אבא חיזרנו בכל המקרא ולא מצינו מקום ששמו טבאל אלא שעושה טובה עם עובדיו. התורה אמרה ובחור אותו מכל שבטי ישראל לי לכהן וע"ז אומרה ויעש כהנים מקצות העם א"ר לא מן הקוצים שבעם מפסולת שבעם. התורה אמרה לא ילין חלב חגי עד בוקר וע"ז אמרה והביאו לבוקר זבחיכם. התורה

אמרה ביום זבחכם יאכל וממחרת וע"ז אמרה לשלשת ימים מעשרותיכם. התורה אמרה לא תזבח על חמץ דם זבחי וע"ז אמרה וקטר מחמץ תודה. התורה אמרה כי תדור נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו וע"ז אמרה וקראו נדבות השמיעו. א"ר יודן אבוי דרבי מתנייה לא בא הכתוב אלא להזכיר גניין של ישראל. יום מלכינו החלו שרים חמת מיין משך ידו את לוצצים. יום שמלך ירבעם על ישראל אתון כל ישראל לגביה בפתי רמשא אמרו ליה קום עבוד ע"ז. אמר לון אפתי רמשא הוא אשתי ולא אשתי כל עמא שתו אלא אם אתון בען אזלון ואתון בצפרא הדא הוא דכתיב כי קרבו כתנור לבם בארבעם כל הלילה ישן אופיהם. כל הלילה לא ישן אופיהם בוקר הוא בוער כאש להבה. בצפרא אתון לגביה אמר לון כדון אנא ידע דאתון בען אלא דאנא דחיל מסנהדרין דיזכון דלא יקטלונני. אמרו ליה אנן קטלין לון הה"ד כולם יחמו כתנור ואכלו את שופטיהם. רבי לוי אמר הרגום היך מה דת מר כי ימצא חלל רבי לא אמר הורידן מגדולתן. יום מלכינו החלו שרים חמת מיין. יום שנעשו בו שרים חולין

דף א,ב פרק א הלכה א גמרא מי גרם להן חמת מיין שהיו להוטיין אחר היין. משך ידו את לוצצים כד הוה חמי בר נש כשר הוה מייתיב גביה תרין ליצנין ואמרין ליה אי זה דור חביב מכל הדורות אמר להן דור המדבר. ואינן אמרין ליה ולא עבדון עכו"ם והוא אמר לון בגין דחביבין לא איתענשון. והינן אמרין ליה חשי דמלכא בעי מיעבד כן ולא עוד אלא אינן עבדין חד ודין עבד תרין. וישם את האחד בבית אל ואת האחד נתן בדין. גסות רוחו של ירבעם היא החליטתו. א"ר יוסי בר יעקב במוצאי שמיטה מלך ירבעם על ישראל הה"ד מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם. אמר אנא מיתבעי מיקרי קאים אנא ואינן אמרין מלכא דאתרא קדם. ואין מיקרי תיניין גנאי

הוא לי ואין לא ניקרי ביזיון הוא לי. ואין מרפינון
אזלון סלקין אינון שבקין יתי אזלין לון גבי רחבעם בן
שלמה הה"ד אם יעלה העם הזה לעשות זבחים בבית
ה' בירושלם ישוב לב העם הזה אל אדניהם אל
רחבעם. מה עשה עשה שני עגלי זהב וכתב על ליבן
והרגוך אמר כל מלך דיקום יסתכל בון. א"ר חונה
חובר חברי מחוכם כל מי שהיה חוברו היה
חוברו. א"ר חונה ושחטה שטים העמיקו שהעמיק
ברשע אמר כל דמפרסים אנא קטיל ליה. א"ר אבין בר
כהנא אף שבתות וימים טובים מצינו שבדה להם
ירבעם מלבו הה"ד ויעש ירבעם חג בחדש השמיני
בחמשה עשר יום לחדש בחג אשר ביהודה ויעל על
המזבח כן עשה בבית אל לזבוח בחדש אשר בדה מליבו
מלבד כתיב כמה דאת אמר מלבד שבתות ה'. תני עבר
ונשא ונתן עמו מותר ר' יעקב בר אחא ר' יוסי בשם ר'
יוחנן ואפילו ביום אידו ותני כן במה דברים אמורים
בנכרי שאינו מכירו אבל בנכרי המכירו מותר מפני
שהוא כמחניף להן. תני נכנס לעיר ומצאן שמחין שמח
עמהן מפני שאינו אלא כמחניף להן. חד דוקינר אוקיר
לר' יודן נשייא חד דיסקי' מלא דינרין נסב חד מינהון
ושלח ליה שארא. שאל לרשב"ל אמר יוליך הנייה לים
המלח. הרי במכירו הרי לשעבר ור"ל אמר יוליך הנאה
לים המלח. א"ר אבהו ואני לא שאלני רבן גמליאל בר'
מהו לילך ליריד ואסרתני לו. והתני הולכין ליריד
ולוקחין משם עבדים ושפחות. ר"ל אמר לא סוף דבר
עבדים ישראל אלא אפילו נכרים מפני שמקרבין תחת
כנפי השכינה. מאי כדון ר"ג אדם קטן היה וביקש ר'
אבהו לגודרו אבל ר' יודן נשייא אדם גדול היה וביקש
ר"ל לגדור הדבר. ניחא מלהשאל

דף ב,א פרק א הלכה א גמרא מלשאל מהן מפני שהוא
כמשיאו שם. ניחא מלהלוותו מלהלות מהן מפני
שהוא כמשיאו שם. ניחא מלפורען מליפרע מהן שלא
יאמר עכו"ם שלו סייעה. רבי בא בר טבליי בשם רב
אם היתה מלוה אובדת מותר. ותני כן מלוה אובדת

בעדים אין מלוה אובדת בשטר. אפילו מלוה בשטר אובדת היא שלא בכל שעה אדם זוכה לפרוע חובו. מאי כדון מלוה אובדת שלא במשכון אין מלוה אובדת במשכון. אשכח תני על קדמייתא מלוה אובדת בעדים אין מלוה אובדת בשטר. תמן תנינן רבי יודה אומר אשה לא תסוד מפני שניבול הוא לה רבי חנינה ורבי מנא חד אמר בסיד שהיא מתירתו במועד נחלקו אבל בסיד שמתירתו לאחר המועד אסור וחרנא אמר בסיד שהיא מתירתו לאחר המועד נחלקו אבל בסיד שמתירתו בתוך המועד מותר. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא מן מה דא"ר חנינה רבי יוסי בשם רבי יוחנן רבי יהודה כדעתיה כמה דרבי יהודה אמר תמן ניבול שעה ניבול כן הוא אמר הכא צרת שעה צרה הווי דו אמר בסיד שהוא מותר בתוך המועד נחלקו אבל בסיד שהוא מותר לאחר המועד אסור. אומנים ישראל שהיו עושין עם הנכרי באידן בתוך ביתו אסור בתוך בתיהן מותר רבי שמעון בן אלעזר אומר במה דברים אמורים בתלוש מן הקרקע אבל במחובר לקרקע אסור. בעיר אחרת בין כך ובין כך מותר מהו בין כך ובין כך מותר בין בתלוש בין במחובר בין בשכיר בין בקיבולת. אמר רבי לא בין בתלוש בין במחובר ובלבד בקיבולת. רבי שמעון בר ברסנה בשם ר' אחא בשבת ובאבל ובע"ז הלכה כר' שמעון בן אלעזר. חברייא אמרי טעמא דרבי ישמעאל משום בריה דמועדא. אמר רבי

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא בא כיון שהוא יודע שאסור לך לישא וליתן עמו הוא ממעט בשמחת אידו. מה מפקת מביניהון למכור לו דברים שאינן מתקיימין על דעת חברייא אסור על דעת רבי בא מותר. א"ר יודן קרייא מסייע למה דאמרי חברייא וביום עשרים וארבעה לחדש השביעי נאספו בני ישראל בצום ובכי ובשקים ואדמה עליהם. ולמה לא אמר בעשרים ושלשה משום בריה דמועדא. אין נימא דהוה בשובתא לית יכיל דאת מחשב ואת משכח צומא רבא

בחד בשובא. ומה בה ולית ר' חוניה מיקל למאן דמעבר ליה מן אתריה. א"ר יוחנן בר מדייא אנא חשב יתה ולא הוה בשובתא:

דף ב,ב פרק א הלכה ב משנה אילו הן אידיהן של עכו"ם קלנדס וסטרנלייא וקרטסיי ויום גינוסיא של מלכים ויום הלידה ויום המיתה דברי ר"מ וחכמים אומרים כל מיתה שיש בה שריפה יש בה ע"ז ושאין בה שריפה אין בה ע"ז:

דף ב,ב פרק א הלכה ב גמרא רב אמר עידיהן ושמואל אמר אידיהן מאן דאמר עידיהן ועידיהם המה מאן דאמר אידיהן כי קרוב יום אידם רב אמר מאברים ושמואל אמר מעברין מאן דאמר מאברין מוסיפין לה אבר מאן דאמר מעברין כאשה מעוברה רב אמר יאותו ושמואל אמר יעותו מאן דאמר יאותו אך בזאת נאות לכם מאן דאמר יעותו לדעת לעות את יעף דבר. רב אמר קלנדס אדם הראשון התקינו כיון דחמא לילייא אריך אמר אי לי שמא שכתוב בו הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב שמא יבוא לנשכיני ואומר אך חושך ישופני.

דף ג,א פרק א הלכה ב גמרא כיון דחמא איממא ארך אמר קלנדס קלון דיאו. ואיתא כמאן דאמר בתשרי נברא העולם ברם כמאן דאמר בניסן נברא העולם ידע הוה. א"ר יוסי בי רבי בון מאן סבר בראש השנה נברא העולם רב דתני בתקיעתא דבי רב זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון וכו' הוי בראש השנה נברא העולם. רבי יוחנן לא אמר כן אלא מלכות מצרים ומלכות רומי היו עושין מלחמה אילו עם אילו אמרו עד מתי אנו הורגין בפולמוס זה עם זה בואו ונתקין שכל מלכות שתאמר לשר צבא שלה פול על חרבך וישמע לה תתפוס המלכות תחילה דמצרים לא שמע לון. דרומי הוה תמן חד גבר סב והוה שמיה יינובריס והווי ליה תריסרי בני אמרו ליה שמע לן ואנו עושין בניך דוכוסין ואיפרכין ואיסטרטליטין ושמע לון בגין כן צווחין ליה

קלנדס יינובריס. מן יומא דבתריה מתאבלין עליו מילני אימירא. א"ר יודן ענתודרייא מאן דזרע טלופחין בההוא יומא לא מצלחין. רב אמר קלנדס אסורה לכל רבי יוחנן אמר אין אסורה אלא לפלחין בה. סטרנלייה אסורה לכל רבי יוחנן אמר בין קלנדס בין סטרנלייה אינה אסורה אלא לפלחין בה. חברייה בעי נשי דפלחין כפלחין. רבי אבהו בעי והדא טקסיס דקיסרין מכיון דסוגייה שמריין כפלחין היא הדא טקסיס דדוקים צריכה. רבי ביבי שלחיה רבי זעירא דיזבון ליה עזיל קטן מן סטרנלייה דביישן אתא גבי ר' יוסי סבר דמורה ליה כהדא דרבי יהושע בן לוי שרי והורי ליה כהדא דרבי יוחנן אסור. רב אמר קלנדס לפני תקופה שמונה ימים סטרנלייה לאחר תקופה ח' ימים. א"ר יוחנן פרוקטו ראשה של תקופה. ר' בא בשם רב שלשה זמנים בבבל ושלשה זמנים במדיי שלשה זמנים בבבל מהורי וכנוני ובנוותה שלשה במדיי נוסרדי ותירייסקי ומהירקנה. ר' הונה בשם רב נחמן בר יעקב נרוס בב' באדר בפרס בעשרים באדר במדי סטרנלייה שנאה טמונה שונא נוקם ונוטר היך מה דאת אמר וישטם עשו את יעקב. א"ר יצחק בי רבי לעזר ברומי צווחין ליה סנטורייה דעשו: וקרטוסיס. יום שתפשה בו רומי מלכות. ולא כבר תניתה א"ר יוסי בי רבי בון פעם שנייה. א"ר לוי יום שנתחתן שלמה לפרעה נכה מלך מצרים ירד מיכאל ונעץ קנה בים והעלה שלעטוט ונעשה חורש גדול וזה הוא כרך גדול שברומי. יום שהעמיד ירבעם שני עגלי זהב באו רומס ורומילס ובנו שני צריפים ברומי. יום שנסתלק בו אליהו הועמד מלך ברומי ומלך אין באדום נצב מלך. יום גנוסיא של מלכים

דף ג,ב פרק א הלכה ב גמרא ויהי ביום השלישי יום הולדת את פרעה. יום הלידה ויום המיתה עד כאן לציבור מיכן ואילך ליחיד. וכתוי בשלום תמות ובמשרפות אבותיך הראשונים וגו'. כיני מתניתא כל

מיתה שיש בה עישון ושריפה יש בהן ע"ז ושאין בה עישון ושריפה אין בה ע"ז :

דף ג,ב פרק א הלכה ג משנה יום תגלחת זקנו ובלוריתו יום שעלה בו מן הים יום שיצא בו מבית האסורים ונכרי שעשה משתה לבנו אינו אסור אלא אותו היום ואותו האיש :

דף ג,ב פרק א הלכה ג גמרא מה אותו היום בלבד או אותו היום בכל שנה. והתני תגלחתו ותגלחת בנו אסורה תיפטר שגילחו שניהן כאחת. והתני משתהו ומשתה בנו אסורה תיפטר שגילחו שניהן כאחת שנשאו נשים. והתני לידתו ולידת בנו אסורה אית לך מימר שנולדו שניהן כאחת. תיפטר בהוא דלא אספיק מיעבר ביומיה עד דאיתליד ליה בר ועבד כחדא. תני לא ישלח לו חביות מכורות לחנווני מפני שהוא כטוענו טענת חנם לא יסרב אדם בחבירו לארחו בשעה שאינו רוצה לא ירבה לו בתקרובת בשעה שהוא יודע שאינו מבקש. מהו בתקרובת רחוץ בזווי אוחרי. ובירושלם היה הופך

דף ד,א פרק א הלכה ג גמרא עיכליה דימינא לשמאלא. תני עיר שיש בה נכרים וישראל אם נותנין הנכרים לגבאין גובין מהן ומישראל ומפרנסין עניי נכרים ועניי ישראל ומבקרין חולי נכרים וחולי ישראל נוחמים אבילי נכרים ואבילי ישראל וקוברין מיתי נכרים ומיתי ישראל ומכניסין כלי נכרי וכלי ישראל מפני דרכי שלום גירדאי שאלון לרבי אמי יום משתה של נכרים מהו וסבר מישרי לון מן הדא מפני דרכי שלום א"ל רבי בא והתני רבי חייה יום משתה של נכרים אסור א"ר אמי אילולא רבי בא היה לנו להתיר ע"ז שלהן וברוך המקום שריחקנו מהם :

דף ד,א פרק א הלכה ד משנה עיר שיש בה ע"ז חוצה לה מותר היה חוצה לה ע"ז תוכה מותר מהו לילך לשם בזמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום אסור ואם יכול

לילך בה למקום אחר מותר עיר שיש בה ע"ז והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות זה היה מעשה בבית שאן ואמרו חכמים המעוטרות אסורות ושאינן מעוטרות מותרות:

דף ד, א פרק א הלכה ד גמרא הא תוכה אסור. מפני שיש בה צלם אחד יהא תוכה אסור ריש לקיש אמר ביריד שנו. ומה בין תוכה לחוצה לה תוכה שנהנה מן המכס אסור חוצה לה מותר שלא נהנה מן המכס ואם היה חוצה לה נהנה מן המכס אף חוצה לה אסור.

דף ד, ב פרק א הלכה ד גמרא והתני הולכין ליריד ולוקחין משם עבדים ושפחות ובהמה ר"ל אמר לא סוף דבר עבדים ישראל אלא אפ"י עבדים נכרים שמקרבן תחת כנפי שכינה. והתני לקח משם כסוי תשרף בהמה תיעקר מעות יוליכם לים המלח ניחא כסות תישרף מעות יוליכם לים המלח בהמה תיעקר והתני הולכין ליריד ולוקחין מהן עבדים ושפחות ובהמה רשב"ל אמר לא סוף דבר עבדים ישראל אלא אפילו עבדים נכרים שמקרבן תחת כנפות שמים תיפתר ישראל ישראל. והתני המוכר עבדו לנכרים דמיו אסורין עוד היא תיפתר ישראל ישראל. ישראל שהולך ליריד לוקחין ממנו מפני שהוא כמציל מידן ובחזירה אסור שנתנה מחמת ע"ז ובנכרים בין הולכין בין באין מותר. רבי בא בריה דרבי חייה בר בא בשם רבי יוחנן אם היה פונדק מותר. רבי זעירא בעי ביריד אסור ובפונדק מותר דילמא בפרגמטיא אמרה רבי יוחנן. אתא רבי בא בריה דרבי חייה בר בא בשם רבי יוחנן אם היה פונדק מותר בפרקמטיא אמר רבי יוחנן רבי אבהו בשם רבי יוחנן החליף בהמה בע"ז אסורה. רב חסדא בעי אילו השתחוה לה לא אסרה מפני שהחליף בהמה בע"ז אסרה דילמא בפרגמטיא שנכנסה קודם ליריד איתאמרת.

דף ה, א פרק א הלכה ד גמרא אתא רבי זעירא רבי אבהו בשם רבי יוחנן החליף בהמה בע"ז אסרה

בפרגמטיא שנכנסה קודם ליריד איתאמרת. א"ר אבהו אסור לעשות חבילה ביריד ותני כן לא ישאל בשלומו במקום שהוא מתחשב מצאו לפי דרכו שואל בשלומו בכובד ראש. רבי חייה בר ווה שלח מיזבון ליה סנדל מן ירידה דצור א"ל רבי יעקב בר אחא ואת מלוקחי יריד א"ל ואתה לא לקחת קלוסקין מימך א"ל שנייא היא דמר רבי יוחנן לא אסרו דבר שהוא חיי נפש. רבי שמעון בן יוחנן שלח שאל לר"ש בן יוצדק לית את בדיק ליה אהן ירידה דצור מהו. א"ל אין יהב תרתין ליטרא דפילפלין לאיסרנדה. עאל ואשכח כתיב תמן אנא דיקלטיאנוס מלכא שכנית אהן ירידה דצור לגדיה דארקליס אחי תמניא יומין. רבי יצחק בר נחמן שאל לרבי חנינה יריד עזה מהו א"ל הלכת לצור מימך וראית ישראל ונכרי שהן שותפין בקדירה ואינו חושש שמא ניער הנכרי בקדירה. וקשיא הוא שאל ליה דא ומגיב ליה דא אלא בגין דלית רבי חנינה אמר מילה דלא שמעה מיומוי בגין כן דוא שאל ליה דא ומגיב ליה דא. אתא רבי יוסי בי רבי בון אבא בר בר חנה בשם רבי יוחנן לא אסרו אלא כגון ירידה של בוטנה ותני כן שלשה ירידין הן יריד עזה יריד עכו ירידה של בוטנה והמחזור שבכולן יריד בוטנה. מהו לילך לשם אם היה אכסנאי אסור בן עיר מותר שיירה מותר שכן דרך שיירה לילך בכל מקום. במה מעוטרות רבי יוחנן אמר בהדס רשב"ל אמר בשאר כל המינין על דעתיה דרבי יוחנן הכל אסור על דעתיה דריש לקיש אינו אסור אלא התוספת. היך עביד היה למוד להוציא ה' קופות והוציא עשר אין תימר משם עיתור אסור אין תימר משם פרקסים מותר:

דף ה,ב פרק א הלכה ה משנה אילו דברים אסור למכור לנכרים איצטרובילין ובנות שוח בפטוטרותיהן ולבונה ותרנגול לבן רבי יהודה אומר מוכר הוא לו תרנגול לבן בין התרנגולין בזמן שהוא בפני עצמו קוטע אצבעו ומוכרו שאין מקריבין חסר לע"ז ושאר כל

הדברים סתמן מותר ופירושן אסור ר"מ אומר אף דקל
טב וחצר ונקלביס אסור למכור לנכרים :

דף ה,ב פרק א הלכה ה גמרא שמעון בר בא בשם ר' יוחנן בנות שוח בפטורותיהן ואיצטובילין במטוטלותיהן: ולבונה. תני אם היתה חבילה מותר וכמה היא חבילה רבי יהודה בן בתירה אומר חבילה של לבונה אין פחות מחמשה מנין. אם היה כומר אסור רופא מותר תגר מותר תגר חשוד אסור. אגן תנן תרנגול לבן תני רבי חייה תרנגול סתם. מתניי צריכה למתניתא דרבי חייה ומתניתא דרבי חייה צריכה למתניתין אילו תנינן ולא תני רבי חייה הוינן אמרין לא אמרון אלא תרנגול לבן אבל תרנגול סתם אפילו בינו לבין עצמו מותר הוי צורכה למתניתא דרבי חייה או אילו תנא רבי חייה ולא תנינן אגן הוינן אמרין לא אמר אלא תרנגול סתם הא תרנגול לבן אפילו בינו לבין התרנגולין אסור הוי צורכה למתניתין וצורכה למתניתא דרבי חייה. א"ר בון בר חייה תרנגול למכור מוכר לו תרנגול לבן. תרנגול לבן למכור נימר בינו לבין עצמו אסור בינו לבין התרנגולין מותר. רבי בון בר חייה בעי ראה תרנגולין רועין באשפה ותרנגול לבן ביניהן ואמר של מי כמי שסיים היה חסר קרייא אמר שמקרבין חסר לע"ז וכי תגישון עור לזבוח אין רע הדא אמרה שמקריבין חסר לע"ז: רבי מאיר אומר אף דקל טב וחצר ונקלביס אסור למכור לנכרים. ר' חמא בר עוקבה אמר קורייטה ר' לעזר בי רבי יוסי אמר מין הוא ושמו חצרא. עבר ומכר ייבה כיי דמר רבי לעזר עבר ובנה מותר וכא עבר ומכר מותר:

דף ו,א פרק א הלכה ו משנה מקום שנהגו למכור בהמה דקה לנכרים מוכרין מקום שנהגו שלא למכור אין מוכרין <ואל ישנה אדם מפני המחלוקת> ובכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה עגלים וסייחים שלימין ושבורין רבי יהודה מתיר בשבורה בן בתירה מתיר בסוס:

דף ו, א פרק א הלכה ו גמרא מה ומותר לגדל. א"ר בא כגון מהיר שהוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל הוון בעיי מימר מאן דמר מותר למכור מותר לגדל ומאן דמר אסור למכור אסור לייחד ר' יונה רבי לעזר בשם רב ואפילו כמאן דמר מותר למכור אסור לייחד. מה בין למכור מה בין לייחד בשעה שמוכרה לו כבהמתו של עכו"ם היא בשעה שהוא מייחדה לו כבהמתו של ישראל היא והוא חשוד עליה: מקום שנהגו שלא למכור אין מוכרין. למה מפני שמוציאה מידי גיזה. הגע עצמך שהיתה עז מפני שמוציאה מידי בכורה הגע עצמך שהיה זכר מפני שמוציאו מידי מתנות. מעתה חיטין אל ימכור לו מפני שמוציאו מן החלה יין ושמן אל ימכור לו מפני שמוציאן מן הברכה: בכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה. למה בהמה גסה יש בה חיוב חטאת ובהמה דקה אין בה חיוב חטאת. ואינו חולב ואינו גוזז אמר תמן היא מתחייבת ברם הכא הוא מתחייב. מכיון שהוא מוכרה לו לא כבהמתו של נכרי היא. ר' אמי בבלייא בשם רבנין דתמן פעמים שמוכרה לו לניסיון והוא מחזירה לאחר שלשה ימים ונמצא עובד עבודה בבהמתו של ישראל מעתה לניסיון אסור שלא לניסיון מותר זו מפני זו. עבר ומכר קונסין לו כשם שקונסין לו להלכה כך קונסין לו למנהג.

דף ו, ב פרק א הלכה ו גמרא ומניין שקונסין לו למנהג חד בר נש זבין גמליה לארמאי אתא עובדא קומי ריש לקיש וקנסיה בדיפלא בגין דיחזר ליה גמלא. א"ר יוסי בי רבי בון לסרסור קנס והו צווחין ליה ברא דמסרסר לארמאי. רשב"ל כרבי יודה דתני בשם רבי יודה הלוקח בהמה מן הנכרי וילדה בכור מעלה עמו בשוייו ונותן חצי דמים לכהן נתנה לו בקבלה מעלה עמו עד כמה דמים בשוייו ונותן כל הדמים לכהן וחכמים אומרים הואיל ואצבע הנכרי באמצע נפטרה מן הבכורה. רובה דר"ש בן לקיש מדרבי יודה מה דמר רבי יודה משום הילכות בכורה ומה דמר ר"ש בן לקיש

להילכות בהמה גסה: רבי יהודה מתיר בשבורה. לא א"ר יהודה אלא בשבורה שאינו יכולה להתרפות אמרו לו והלא הוא מביא לה זכר והוא רובעה והיא יולדת אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בסוס זכר שאינו יכול להתרפות אמרו לו והלא מביא לו נקיבה והיא רובעת ממנו והיא יולדת רב אבין בשם רבנין דתמן זאת אומרת שאסור להמציא להן עוברין. תמן תנינן הלוקח עובר חמורו של נכרי והמוכר לו אף ע"פ שאינו רשאי והמשתתף לו והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פטור מן הבכורה. רבי חגיי בעא קומי רבי יוסי לית הדא אמרה שאסור להמציא להן עוברין א"ל כבר קדמך רב אבין בשם רבנין דתמן זאת אומרת שאסור להמציא להן עוברין: בן בתירה מתיר בסוס. לא אמר בן בתירה אלא בסוס זכר שהורג בעליו במלחמה וי"א שרץ אחר הנקיבות ויש אומרים שעומד ומשתין מה ביניהון סריס מאן דמר שרץ אחר הנקיבות אינו רץ ומאן דמר עומד ומשתין אף זה עומד ומשתין. רבי תנחום בר חייה לכשיזקין כודנו בריחים. רבי יוסי בי רבי בון בשם רב הונא בן בתירה ורבי נתן שניהם אמרו דבר אחד דתני הוציא מן הבהמה ומן החיה ומן העופות בין חיים בין מתים חייב רבי נתן אומר מתים חייב חיים פטור. ורבנן אית להון חייב חטאת. ואינון מתיבין ליה אכן בשיטתו השיבוהו בשיטתך שאתה אומר משום שבות אוף אנא אית לי לכשיזקין כודנו לריחים. רבי אומר אומר אני שאסור משום שני דברים משום כלי זיין ומשם בהמה גסה ותני כן חיה גסה כבהמה דקה. מאן תניתה רבי דברי חכמים רבי ביסנא רבי חנן בר בא בשם רב חיה גסה כבהמה גסה:

דף ז, א פרק א הלכה ז משנה אין מוכרין להם דובים ואריות ולא כל דבר שיש בו נזק לרבים אין בונין עמהן בסילקי וגרדון ואיסטדייא ובימה אבל בונין עמהן דימוסיות ומרחצאות הגיעו לכיפה שמעמידין בה ע"ז אסור לבנותה:

דף ז, א פרק א הלכה ז גמרא הא דבר שאין בו ניזקא לרבים מותר. מתני' דברי דתני הרואה את הנחשים ואת החברים מוקיון מופייון מוליון מילרין מילריה סגירלון סגילריה הרי זה אסור משום מושב לצים שנאמר ובמושב לצים לא ישב וכולן מביאין לידי ביטול תורה שנאמר כי אם בתורת ה' חפצו. העולה לתיאטרון אסור משום ע"ז דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בשעה שהן מזבנין אסור משום ע"ז ואם לאו אסור משום ומושב לצים בלבד. העולה לתיאטרון וצווח אם לצורך הרבים מותר ואם מתחשב הוא אסור היושב באיצטדין הרי זה שופך דמים. רבי נתן מתיר מפני שני דברים משום שצווח ומציל את הנפשות ומעיד על האשה שתינשא. עבד ובנה רבי לעזר אמר מותר אמר רבי מנא לא מסתברא כאהין סוברה דלא אסור דהוא חייד כל הדא כיפתא:

דף ז, א פרק א הלכה ח משנה אין מוכרין להן במחובר לקרקע אבל מוכר הוא משקצץ רבי יהודה אומר מוכר הוא לו על מנת לקוץ:

דף ז, א פרק א הלכה ח גמרא רבי בון בר חיייה בעי אף בהמה גסה במחלוקת מוכר לו על מנת לשחוט. אשכח תני אף בהמה גסה במחלוקת. רבי יודה אומר מוכר לו על מנת לשחוט:

דף ז, א פרק א הלכה ט משנה אין משכירין להן בתים בארץ ישראל ואין צריך לומר שדות ובסוריא משכירין בתים אבל לא שדות ובחוצה לארץ מוכרין בתים ומשכירין שדות דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר אף בארץ ישראל משכירין להן בתים ובסוריא מוכרים בתים

דף ז, ב פרק א הלכה ט משנה ומשכירין שדות ובחוצה לארץ מוכרין אילו ואילו:

דף ז, ב פרק א הלכה ט גמרא רבי זעירה בשם רבי יוסי
בן חנינה רבי אבא רבי חייה בשם רבי יוחנן לא תחנם
לא תתן להם חן לא תחנם לא תתן להם מתנת חנם לא
תחנם לא תתן להם חניה בארץ. והתנינן רבי יוסי
אומר אף בא"י משכירין להם בתים בית אין מצוי
להתברך מתוכו שדה מצוי להתברך מתוכו. הורי רבי
יוסי בי רבי בון שאסור להשכיר להן קבורה בא"י על
שם לא תתן להם חניה בארץ. לא תחנם לא תתן להם
מתנת חנם והתני מעשה ברבן גמליאל שהיה מהלך
בדרך וראה קלוסקין אחת מושלכת בדרך אמר לטבי
עבדו טול לך קלוסקין זו ראה נכרי אחד בא כנגדו אמר
לו מבניי טול לך קלוסקין זו רץ אחריו רבי אילעאי
אמר לו מה שמך אמר לו מבניי ומאיין אתה אמר לו מן
העיירות של בורגנין ומכירך הוא רבן גמליאל מימך
אמר לו לא. כיוון ר' גמליאל ברוח הקודש. ולמדנו
ממנו שלשה דברים למדנו שאין מעבירין על האוכלין
ושחמיצו של נכרי מותר לאחר הפסח מיד ושהולכין
אחר רוב עוברי דרכים. רבי יעקב בר זבדי בשם רבי
אבהו הדא דתימר בראשונה אבל עכשיו מעבירין על
האוכלין מפני הכשפים. עם כשהוא יוצא מגזיב בא
אחד להישאל לו על נדרו אמר לזה שהיה מהלך עמו
תאמר ששתינו רביעית יין באיטלקי אמר לו הין אמר
לשואל טייל עמנו עד שנפיק את ינינו כיון שהגיע
לסולמה של צור ירד ר"ג ונתעטף וישב לו והתיר לו את
נדרו. מדבריו למדנו שרביעית יין משכרת ושהדרך
מפיגה את היין ואין נשאלין נדרים ולא מורים שתויי
יין ולא מפירין נדרים מהלכין אלא עטופין
ויושבין. אמר רבי יוחנן כך פתח לו יש בוטה כמדקרות
חרב וגוי. לאחר שנדר מן הככר ווי דייכול ווי דלא יכול
אין אכיל הוא עבר על נידריה ואין לו אכיל הוא חטא
על נפשיה כיצד יעשה ילך אצל חכמים ויתירו לו את
נדרו דכתיב לשון חכמים מרפא. לא תחנם לא תתן
עליהם חן והתני מעשה ברבן גמליאל שהיה מטייל בהר
הבית וראה אשה אחת נכרית ובירך עליה וכי דרכו של
רבן גמליאל להביט בנשים אלא דרך עקמומית היתה

דף ח,א פרק א הלכה ט גמרא כגון אחין פסוורוס שהביט בה שלא בטובתו ובירך עליה. ולא כן א"ר זעירה בשם ר' יוסי בן חנינא רבי בא ר' חייה בשם ר' יוחנן לא תחנם לא תתן עליהם חן. מה אמר אבסקנטה לא אמר אלא ברוך שכך לו בריות נאות בעולמו. שכן ראה אפילו חמור נאה או גמל נאה סוס נאה אומר ברוך שכך לו בריות נאות בעולמו. ר"ש רבי אבהו בשם רבי יוסי בר חנינה גודלת ישראל לא תגדל את הנכרית משם לא תתן עליהם חן ולא יעשה ישראל שושבין לנכרי משום לא תתחתן בס. רבי יצחק בר גופתה בעא קומי רבי מנא לילך לבית המשתה שלו אסור להיעשו לו שושבין לא כל שכן א"ל ליתן עליהם בלא תעשה. רבי סימון היו לו נוטעי כרמים בהר המלך שאל לרבי יוחנן א"ל יבורו ואל תשכירם לנכרי. שאל לרבי יהושע מהו להשכירן לנכרי ושרא ליה רבי יהושע מקום שאין ישראל מצויין כהדא בסוריא. הדא סוריא נישמעינה מן הדא רבי חגי נחת לחמץ אתון ושאלון ליה אילין דבר עשתור בגין דלית ישראל שכיחין ואנן מוגרין לעממין מהו לעשר על ידיהם שלח שאל לרבי זעירא שאל רבי זעירא לרבי אמי א"ל רבי מהו לעשר א"ל אינו צריך לעשר על ידיהם מנה את ר"ש להשכיר כרבי יוסי. ועוד מן הדא דמר רבי חנינה בריה דרבי אבהו בשם רבי אבהו אבא הוה ליה עובדא ושלח שאל לרבי חייה לרבי יסא לרבי אמי והורון ליה להשכיר כרבי יוסי הא לעשר אין מעשרין על ידיה :

דף ח,א פרק א הלכה י משנה אף במקום שאמרו להשכיר לא לבית דירה אמרו מפני שמכניס לתוכה ע"ז שנאמר ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמוהו וגו' ובכל מקום לא ישכיר לו את המרחץ מפני שהיא נקראת על שמו :

דף ח,א פרק א הלכה י גמרא הא במקום שנהגו למכור מוכר לו אפילו בית דירה ומשכיר לו אפי' בית דירה. רבי אחא רבי תנחום בר חייה בשם רבי לעזר בי

רבי יוסי ואפילו תיבה קטנה כגון בורסקי שבצידן לא
סוף דבר כולה אלא אפילו בית אחד

דף ח,ב פרק א הלכה י גמרא היו שתים זו לפניו מזו
הפנימית חייבת והחיצונה פטורה היתה אחת ונעשית
שתים שתים ונעשית אחת. ר' אבין בשם רבנן דתמן
זאת אומרת שדה שהיא נתונה על גב הדרך אסור
להשכירה לנכרים מפני שנקראת על שם ישראל והן
חורשין בה בשבתות ובימים טובים:

מסכת עבודה זרה פרק ב

דף ח,ב פרק ב הלכה א משנה אין מעמידין בהמה
בפונדקאות של נכרים מפני שהן חשודין על ההרבעה
ולא תתייחד אשה עמהן מפני שהן חשודין על העריות
ולא יתייחד אדם עמהן מפני שהן חשודין על שפיכות
דמים בת ישראל לא תילד את הנכרית אבל נכרית
מילדת בת ישראל לא תניק בנה של נכרית
אבל נכרית מניקה בנה של בת ישראל ברשותה:

דף ח,ב פרק ב הלכה א גמרא רבי זעירא רבי אבהו
בשם רבי יוסי בי רבי חנינה רבי בא ר' יונה תיפתר כרבי
ליעזר דרבי ליעזר אמר אינה נלקחת מן הנכרים. רבי
יונה בעי ולמה לי נן פתרין לה דברי הכל כיי דמר רבי
לעזר בשם רב ואפילו כמאן דמר מותר למכור אסור
לייחד עבר וייחד דברי הכל. א"ר ירמיה נשמענה מן
הדא האשה שנחבשה בידי נכרים. א"ר יוסי שניי היא
אשה שדרכה לצווח הגע עצמך שהיתה חרשת דרכה
לרמז מאי כדון תיפתר כרבי ליעזר דרבי ליעזר אומר
אינה נלקחת מן הנכרים.

דף ט,א פרק ב הלכה א גמרא הוון בעין מימר מה
פליגין ר' ליעזר ורבנן בפרה על שום מעלה היא בפרה
סילסול היא בפרה מן מה דרבנן מתיבין לרבי ליעזר
כל צאן קדר יקבצו לך הדא אמרה אף בשאר כל

הדברים חלוק רבי ליעזר. רבי הושעיה בעי משיבין דבר שהוא לבא על דבר שהוא לשעבר רבי אבין בעי משיבין דבר שיצר הרע בטל על דבר שיצר הרע קיים. רב הושעיה אמר ולמה לי נן פתרון לה דברי הכל כיי דמר רב הונא בשם רב וישקלו את שכרי שלשים כסף אילו שלשים מצות שעתידין בני נח לקבל עליהן. ורבנין אמרי אילו שלשים צדיקים שאין העולם חסר מהן דמר רב נחמן בשם רבי מנא אין העולם יכול להיות פחות משלשים צדיקים כאבינו אברהם ומה טעם ואברהם היה יהיה יהיה מיניין שלשים. פעמים שרובן בבבל ומיעוטין בארץ ישראל פעמים שרובן בארץ ישראל ומיעוטן בבבל סימן יפה לעולם בשעה שרובן בארץ. רבי חייה בר לולייני בשם רבי הושעיה כל המצות עתידין בני נח לקבל עליהם ומה טעם כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה ובסוף הן עתידין לחזור בהן ומה טעם ננתקי את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו זו מצות תפילין זו מצות ציצית. רבי יצחק ורבי אמי הוון יתבין מקשיי והכתיב ויזבחו לה' ביום ההוא מן השלל. וקיימונה ולא ידעין אין חבריאי קיימונה ואין רבי אמי קיימינה. על ראשה מן השלל שהיה בידם הקריבו והא כתיב ואנשי בית שמש העלו עולה ויזבחו זבחים לה' פרים וכי מסרני פלשתים אנו למידין ולא כן א"ר אבהו בשם רבי יוסי בר חנינה ואפילו נקיבות הקריבו ואת הפרות העלו עולה לה'. והכתיב ויאמר שאול מעמלקי הביאום אין למידין משאול דמר ריש לקיש שאול גרופית של שקמה היה והכתיב ויקח דוד את הגורן קנה ולא הקריב. והכתיב ויאמר ארונה אל המלך ה' אלהיך ירצך ירצך בתפילה. והכתיב ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה מכל אלה אין את מקריב לוקח אתה תמימים ומקריב. מה עבד לה רבי ליעזר לוקח אתה בדמים ומקריב. הוא תני בדמים דלא כרבי ליעזר.

דף ט, ב פרק ב הלכה א גמרא תני אין מעמידין בהמה בפונדקאות אפילו זכרים אצל זכרים ונקיבות אצל הנקיבות ואין צ"ל זכרים אצל הנקיבות ונקיבות אצל זכרים. זכרים אצל זכרים מה אית לך אוהבתו באת ואינה מוצאה אותו והיא נרבעת הימינו. נקיבות אצל נקיבות מה אית לך אוהבה בא ואינו מוצא אותה ורובעה. רבי חגיג בשם רבי זעירא לא סוף דבר בהמתו של ישראל אצל הנכרי אלא אפילו בהמתו של נכרי אצל של ישראל לא ייחדינה אצלו של נכרי אחר חבירו שלא תמציא לו תקלה. מעתה אפילו שכר את בהמתו לא נאה לחזור לייחודה אצלו שלא תמציא לו תקלה. חשוד הוא לבוא על בהמתו של חבירו ואינו חשוד לבוא על בהמת עצמו שמתוך שיודע שאם בא עליה מעקרה אף הוא אינו בא עליה: אבל מעמידין בהמה בפונדקאות של כותים וכו'. הדא אמרה כותים לא נחשדו על העריות ותני כן מתייחדת אשה עם שני אנשים אפילו שניהם עבדים אפילו אחד כותי ואחד עבד אבל לא תתייחד עם הנכרי חמותו ואחות אשתו ושאר כל העריות לא יתייחדו עמו אלא בפני שנים. תני אין מוכרין להן לא זיין ולא כלי זיין ואין משיחיזין להן את הזיין תיפתר בעיר שכולה נכרים. ואין האשה בכלל שפיכות דמים א"ר אמי תיפתר בבריאה. א"ר אבין ואפילו תימר יכולה אשה להטמין את עצמה ולומר נכריה אני ואין האיש יכול להטמין עצמו ולומר נכרי הוא. תני נזדווג לו נכרי לישראל נותנו לימינו רבי ישמעאל בי רבי יוסי אומר בסייף לימינו ובמקלו לשמאלו עולה עמו לעלייה ויורד עמו לחרות ישראל מלמעלה והעכו"ם מלמטה לא ישוח לפניו שלא ירוץ את גולגולתו. ומרחיב לו את הדרך אם שאלו להיכן הולך יפליגנו כשם שהפליג יעקב אבינו לעשו שאמר לו עד אשר אבוא אל אדוני שעירה והלך לסוכות. א"ר הונא לא מצינו שהלך יעקב אבינו לשעיר א"ר יודן בריה דרב לעתיד לבוא א"ל ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו. בת ישראל לא תיילד את הנכרית. מפני שמעמדת בן לע"א: אבל נכרית מיילדת

בת ישראל. ותני כן מיילדת מבחוץ אבל לא מבפנים
לא תכניס ידה לפנים שלא תמיק את העובר במיעיה
ולא תשקינה כוס של עיקרין. היתה חכמה ייבה כיי
דמר רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן אם היה רופא
אומן מותר והכא אם היתה חכמה מותר: בת ישראל
לא תניק בנה של עכו"ם. מפני שנותנה לו חיים א"ר
יוסא הדא אמרה שאסור ללמדו אומנות כהדא תרתין
אומנוון הוון בגירו זגגייא וקובטרייא זגגייא לא אלפין
וקמוון קובטרייא אלפון ואיתעקרון: אבל נכרית
מיניקת בנה של בת ישראל. דכתיב והיו מלכים
אומנייך ושרותיהם

דף י, א פרק ב הלכה א גמרא מיניקותיך. תני יונק
התינוק והולך מן הנכרית ומן בהמה טמאה ומביאין לו
חלב מ"מ ואינו חושש לא משום טומאה:

דף י, א פרק ב הלכה ב משנה מתרפין מהן ריפוי ממון
אבל לא ריפוי נפשות ואין מסתפרין מהן בכל מקום
דברי רבי מאיר וחכמים אומרים ברשות הרבים מותר
אבל לא בינו לבינו:

דף י, א פרק ב הלכה ב גמרא רבי יעקב בר זבדי בשם
רבי אבהו ריפוי ממון בהמתו ריפוי נפשות גופו. רבי
בא בשם רבי יהודה אם היה נחמס אסור כהדא רבי
אמי סלק עם רבי יודן נשייא לחמתא דגרר לקה
באצבעיי יהב עליה איספלנית חמתה מתחלחלה
וקלמה ולא שמיע כיי דמר רבי יעקב בר' אחא בשם רבי
יוחנן אם היה רופא אומן מותר. ולא דמייא תמן נחמס
מותר ברס הכא נחמס אסור. מהו מיכחול מינהון רב
אמר מאן דבעי מיסתמיא איסתמי לוי אמר מאן דבעי
לממת ימות. רב לא עבד עינא כחל לה לוי עבד עינא
כחל לה. א"ר בא והא אנן חמיי לון טעמין הדא
קילוריתא נימר כדי טבא הוא טעם לה כד לית היא
טבה היא קיימה וסמייא. אהן אופיוון סכנה. הדא
תורייקי רבי סימון אמר אסורה רבי יוחנן אמר
מותרת. חברייא בשם רבי בא בר זבדא כל שהוא מן

השפה ולפנים מרפין אותו בשבת התיב רבי זעירא הא
אנן תנן החושש בשיניו לא יגמא בהן חומץ לא מן
השפה ולפנים הן.

דף י, ב פרק ב הלכה ב גמרא רבי זעירא לא אמר כן
אלא ר' זעירא בשם רבי אבא בר זבדא כל שהוא מן
החלל ולפנים מרפין אותו בשבת רבי זעירא רבי בא בר
זוטרא רבי חנינה בשם רבי מעלין עצם של ראש בשבת
רבי חייה בר מדייא רבי יונה רבי זעירא רבי בא בר
זוטרא רבי חנינה בשם רבי מעלין בנות אזנים בשבת
רבי אבהו בשם רבי יוחנן עין שמרדה מרפין אותה
בשבת. תמן אמרין בשם רבי יוחנן גבות ידיים ורגלים
סכנה ר' אבהו בשם ר' יוחנן אהן סומקא סכנה א"ר
אבין לוקטין לו עוקץ עקרב בשבת. רב אמר חמרא לבר
מעינא שרי לגיו מן עינא אסור. שמואל אמר ואהן רוק
תפל אסור לעין בשבת מיניה את יליף לחזיזתיה. רבנן
דקיסרי אמרי הדא עורדענא סכנה רבי חזקיה אמר
משום רבנין דקיסרין הדא עכשבוניתא סכנה ר' שמואל
בר רב יצחק הדא גומרתא סכנה. א"ר ירמיה נותנין
עליה חמץ בפסח. אהן בלעה שרי. א"ר יוסי מתניתא
אמרה כן מחט של יד ליטול בה את הקוץ. דלא כן מה
בין קוץ מה בין בלע. אהן עיימא דעינא שאלון לר'
ירמיה אמר לון הא רבי בא קומיכון שאלון לר' בא ושרי
לון אמר לון אוף אנא שרי. ר' אבהו בשם רבי יוחנן
אהן צפדונא סכנתא. ר' יוחנן הוה לי' כן והוה מיתסי
קומי דתימטיניס בטיבריא בערובתא נחת לגבה אמר
לה מיצרך אנא למחר כלום אמרה ליה לא ואין צרכת
סב גרעינין דתומרין. ואית דאמרי דנקלביסין
בפלגיהון יקידין ואור דשערין וצואת קטן נגובה ושחוק
וטפול ולא תימר קומי בר נש למחר עאל ודרשה בבית
מדרש שמעת וחנקת גרמה ואית דאמרין
איתגירת. את שמע מינה תלת שמע מינה אהן צופדנה
סכנה שמע מינה כל שהוא מן השפה ולפנים מרפין
אותו בשבת שמע מינה כיי דמר רבי יעקב בר אחא בשם
רבי יוחנן אם היה רופא אומן מותר. ר' יהושע בן לוי

הוה ליה קוליס והורין ליה רבי חנינה ורבי יונתן
מישחוק תחלופין ומיתן גו חמרא עתיקא ומישתי ולא
יסכן. בר בריה הוה ליה בלע אתא חד ולחש ליה
ואינשם. מי נפק א"ל מאי אמרת עליי א"ל למילת פלן
אמר מה הוי ליה אילו מית ולא שמע הדא מילתא
והוות ליה כן כשגגה שיוצא מלפני השליט. רבי יעקב
בשם רבי יוחנן בכל מתרפין חוץ מע"ז וגילוי עריות
ושפיכות דמים. רבי פינחס בעי עד כדון כשאמר לו
הבא לי עלים מע"ז והביא לו נישמענה מן הדא רבי
אחא הוה ליה צמרמורין אייתין ליה מן זכרותיה
דדוהי ולא אישתה אייתון לרבי יונה ואישתי א"ר מנא
אילו הוה רבי יונה אבא ידע מאן הוון לא הוה שתי א"ר
הונא זאת אומרת שאין מתרפין מגילוי עריות דתני
שבת הותרה מכללה נערה המאורסה לא הותרה
מכללה

דף יא, א פרק ב הלכה ב גמרא שבת שהותרה מכללה
לא להתרפות ודכוותה נערה המאורסה לא הותרה
ואפילו להתרפות. ולא סוף דבר שאמר לו הבא לי אשת
איש אלא אפילו לשמוע את קולה כהדא חד בר נש רחם
איתא ביומוי דרבי לעזר וסכן אתון שאלון לרבי לעזר
מהו דתיעבור קומוי וייחי אמר לון ימות ולא כן מהו
דישמע קלה וייחי אמר לון ימות ולא כן ומה הוות רבי
יעקב בר אידי ורבי יצחק בר נחמן חד אמר אשת איש
הוויי וח"א פנויה. מאן דמר אשת איש ניחא ומאן דמר
פנויה והא בר כוחא נגרא רחם איתתא ביומוי דרבי
לעזר וסכן כאן באשת איש כאן בפנויה. ואפי' תימא
כאן וכאן בפנויה וכאן וכאן באשת איש תיפתר שנתן
עיניו בה עד שהיא אשת איש. אית דבעי מימר איתה
רובה הוות ולא הוות משמע ליה וכל מה דהוותה מעבד
באיסור הוה מעבד בגין כן לא שרא ליה אמר רבי חנינה
זאת אומרת שאין מתרפין משפיכות דמים. דתנינן
תמן יצא רובו אין נוגעין בו וכו' חיישינן שלא ימות ואין
דוחין נפש מפני נפש לא סוף דבר שאמר לו הרוג את
איש פלוני אלא אמר לו חמוס את איש פלוני. עכו"ם

בעכו"ם עכו"ם בישראל חייב ישראל בעכו"ם פטור. רב חסדא בעי מהו להציל את הגדול בנפשו של קטון התיב ר' ירמיה והתנן יצא רובו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש רבי יוסי כד רבי בון בשם רבי לוי שנייא היא תמן דלא נודע מי הורג את מי. מעשה באלעזר בן דמא שנשכו נחש ובא יעקב איש כפר סמא לרפותו. אמר לו רבי ישמעאל אי אתה רשאי בן דמא. אמר לו אני אביא ראייה שירפאני לא הספיק להביא ראייה עד שמת. אמר לו רבי ישמעאל אשריך בן דמא שיצאת בשלום מן העולם ולא פרצת גדין של חכמים לקיים מה שנאמר ופורץ גדר ישכנו נחש ולא נחש נשכו אלא שלא ישכנו לעתיד לבוא. ומה הוה ליה למימר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. המספר לנכרי מספר עד שמגיע לבלורית וכיון שמגיע לבלורית הרי זה מושך את ידיו. המסתפר מן הנכרי הרי זה רואה במראה מן הכותי אינו רואה במראה. התירו לבית רבי שיהו רואין שהיו זקוקין למלכות. שלשה דברים התירו לבית רבי שיהו רואין במראה ושיהו מספרין קומי ושילמדו את בניהן יוונית שהיו זקוקין למלכות. חד גיור הוה ספר והוה איצטרולוגוס והוה חמי באיצטרולוגיא דידיה דיהודאי שפכין אדמיה ולא חוון אלא אמגיירתיה והוה יודאי אזל בעי מיספרה גביה קטיל ליה. כמן קטל רבי לעזר בר יוסי אמר שמונים רבי יוסי בי ר' בון אמר שלש מאות ובסוף נתפללו עליו וחזר לסיאורו. תני נכרי שמוכר ספרים תפילין ומזוזות

דף יא, ב פרק ב הלכה ב גמרא אין לוקחין ממנו והתני מעשה בנכרי אחד בצידן שהיה מוכר ספרים תפילין ומזוזות ובא מעשה לפני חכמים ואמרו מותר ליקח ממנו רבי שמואל בר נתן בשם רבי חמא בר חנינה בגר שחזר לשיאורו היה:

דף יא, ב פרק ב הלכה ג משנה אילו דברים של נכרים אסורין ואיסורן איסור הנאה היין והחומץ של נכרים שהיה מתחילתו יין וחרס אדרייני ועורות לבובין

רשב"ג אומר בזמן שהקרע שלו עגול אסור ומשוך מותר ובשר הנכנס לע"ז מותר והיוצא אסור מפני שהוא זבחי מתים דברי רבי עקיבה ההולכים לתרפות אסור מלשאת מלתת עמהן והבאין מותרין :

דף יא, ב פרק ב הלכה ג גמרא ר' יצחק בר נחמן בשם ר' יהושע בן לוי הוה אמר מתוק מר חד אין בהן משום גילוי. רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי החד והמר והמתוק אין בהן משום גילוי ולא משום יין נסך. רבי סימון מפרש החד קונדיטון. המר סינתטון. והמתוק מהו חמרא מבשלה. רבי יהושע בן זיידל היה לו יין מבושל שנתייחד ברשות הנכרי שאל לרבי ינאי בי רבי ישמעאל א"ל כן אמר ר"ש בן לקיש מתוק אין בו לא משום גילוי ולא משום יין נסך. רבי ינאי בר' ישמעאל איבאש סלקון רבי זירא ורבי יהושע ורבי בון בר כהנא ורבי חנניה חבריהון דרבנן מבקרתיה אשכחון רבי יהושע בר זיידל יתיב תמן אמרי הא מרה דשמועתא והא מרה דעובדא מישאלוניה אמר לון כן אמר ריש לקיש מתוק אין בו לא משום גילוי ולא משום יין נסך. א"ל דילמא מן הדא דר"ש בן לקיש דאכן אכן אמר לון לעובדה וסמכון עלוי. מן דקמון רב אילא עם רבי בון בר כהנא א"ל אילולא דאתון רחמין שמועתא ולא מתניתא היא. תני רבי חייה מבושל של נכרי למה הוא אסור שהיה מתחילתו יין אמר ר' יוסי מתניתא אמרה כן היין והחומץ שהיה מתחילתו יין. רבי אמי הוה ליה אורחין אמר לון אילולי חמרא מבשלא דידי מגלי לא הוינא משקתכון. אמר ליה רב ביבי אייתון ואנן שתינן. אמר מאן דבעי מימת ייזיל ימות גו ביתיה. בר יודנה הוה ליה קונדיטון מגלי שאל לרבנן ואסרון ולא כן א"ר יצחק בר נחמן בשם רבי יהושע בן לוי החד והמר והמתוק אין בהן משום גילוי רבנן דקיסרין משום רבי יודה בר טיטוס באו דשחיק חד לתלתא. בעון קומי רבי אבהו מבושל שנתגלה מהו אמר לון קרינה צריכא לרבי יוחנן ואתון שאלון ליי הדא שאלון לרבי יצחק ואסר לון ואינדר רבי אבהו דבר

רבי יוחנן אסור. בר נטיזה איתגליין ליה גיגיתיה שאיל לרבי בא בר ממל אי"ל אם היה נכנס ויוצא מותר רבי יעקב בר אחא רבי אמי בשם רבי לעזר אם היה ישן מותר. רבי חנינה רבי יהושע בן לוי חד אמר ישן מותר וחד אמר ישן אסור מסתברא דר' חנינה אמר ישן מותר דבכל אתר סמיך רבי לעזר לרבי חנינה. רבי יוסי בן שאול משתעי אהן עובדא עובדא הוה איתא חדא

דף יב, א פרק ב הלכה ג גמרא דהוות רחמה מצוותא ובעלה שנא מצוותא. אתא חד מסכן ויהבת קומוי ואכל ארגישת בבעלה איסליק וטמרתיה בעיליתי. תבת קומי בעלה ואכל ודמך ליי אתא חיויא ואכל מן קומוי. קם בעלה מן שינתיה ובעא מיכול. שרי ההוא דעילתיה מלולי הדא אמרה ישן מותר. כריך הוה ואינו אסור משום ייחוד כי ניאפו ודם בידיהם מכיון דלא הוה חשיד על דא לא חשיד על דא. מעשה בחסיד אחד שהיה מגלגל בגילויים ולקח בדלקת וראו אותו יושב ודורש ביום הכיפורים וצלוחית של מים בידו. מעשה בטבח אחד בציפורין שהיה מאכיל את ישראל נבילות וטריפות פעם אחת ערב יום הכיפורים עם חשיכה שתה יין הרבה ונשתכר ועלה לראש הגג ונפל ומת התחילו הכלבים מלקקין בדמו אתון שאלון לרבי חנינה מהו מיעברתיה מן קומיהון אמר להן כתיב ואנשי קודש תהיון לי ובשר בשדה טריפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו זה גזל את הכלבים והאכיל את ישראל נבילות וטריפות ארפון לון מדידהון אינון אכלין. חד בר נש הוה ליה חד גרב מגלי בערובת צומא רבא אזל בעי למישפכיה אי"ל חבריה אייתי ואנא שתי ליה אי"ל מגלי הוה אי"ל מריה דיומא קאים לא חשב למישתי. לא אספק מיטעם עד דאיתחלחל ר' ירמיה בשם רבי חייה בר בא כל אירסים מעלים חטטין ושל נחש ממית. רבי חייה אמר אין נשאלין על הגילויים. רבי ירמיה בעא קומי רבי זעירא מריה דשמועתא אישאיל ליה. מתנמנס הוה רבי זעירא הוה יתיב אכיל ברמשא איטפי בוצינא ייב ידיה

על תומנתא אדלקין בוצינא אשכחון אהן שפיפונא
שהוא דומה לשערה כריך על תומנתא. אמר ליה
רשיעא לא הוינא זהיר לך. אמר רבי אמי צריכין אנן
חששין על מה דברייתא חששין אסור למיתן פריטין גו
פומה פיתתא תחות בי שיחייא תבשילא תותי ערסא
ולמיצע סכינא גו איטרוגא וסכינא גו פוגלא. אמר רבי
יוסי בי רבי בון כל זיעה דנפקה מבר נשא סם המות
היא חוץ מזיעת הפנים. אמר רבי ינאי אין קטה קטה
שיחור ואין אובד אובד מרגלין. רבי יונתן כי הוה בר
נש שאיל ליה אמר ליה ערבא דנפשך אנא. אמר רבי
שמעון בן לקיש אילו ללודין זבינת גרמך זבינתה גרמך
בדמים יתירין וכא בדמין קלילין. רבי אסי רבי יוחנן
בשם בן בתירה יין נסך שנפל לבור ימכר כולו לנכרי חוץ
מדמי יין נסך שבו רבי אסי בשם רבי יוחנן

דף יב, ב פרק ב הלכה ג גמרא סתם יינו של נכרי אסור
ואינו מטמא הפקידו אצלו אסור בשתייה ומותר
בהנאה. רבי זעירא בעא קומי רבי יסא מה במיחד
א"ל במפקיד. אתא רבי אבהו בשם רבי יוחנן שלש
יינות הן שראה נכרי מנסכו וודאי דעבודת כו"ס מטמא
טומאה חמורה כשרץ. סתם יינו של נכרי אסור ואינו
מטמא הפקידו אצלו בחותם אחד אסור בשתייה
ומותר בהנאה. אמר רבי ירמיה קומי רבי זעירא חמי
מה מר לא מר אלא בחותם הא בלא חותם אסור
בשתייה ובהנייה הורי רבי לעזר במיחד והוה ר' זעירא
חדי בה. תמן תנינן אצל נכרי כפירותיו ר' שמעון אומר
דמאי. רבי חנניה בעא קומי ר' מני מה כפירותיו ממש
טעמו פוטר. טבל ברור ממקום אחר א"ל ולכל דבה
ולא על יאות רבי חנניה מתרס לקיבליה. הפקידו אצלו
דחותם רבי חנניה ורבי מנא חד אמר אסור וחד אמר
מותר מה פליגין בהנאה אבל בשתייה אסור. רב אמר
חבי"ת אסור חמפ"ג מותר חתיכת דג שאין בה סימן
בש"ר יי"ן תכל"ת אסור בחותם אחד חלתי"ת
ומורי"ס פ"ת גבינ"ה מותר בחותם אחד אמר רבי יודן
טעמא דרב כל שאיסורו מגופו אסור בחותם אחד על

ידי תערובת מותר בחותם אחד. רבי יעקב בר אחא רבי שמעון בר בא רבי לעזר בשם רבי חנינה רבי בא ר' חייה בשם רבי יוחנן רבי זעירא בשם רבי יהושע בן לוי הכל מותר בחותם אחד חוץ מן היין וחרס אדריני רבי זעירא בשם רבי ירמיה הלכה כרבי מאיר הא דתני חרס אדריני אסור ואיסורו איסור הנייה דברי ר"מ וחכמים אומרים אין איסורו איסור הנייה. רבי ירמיה בעא קומי ר' זעירא אהן בגד דתנינן הכא מהו

דף יג,א פרק ב הלכה ג גמרא ואיקפד לקיבליה אמר ליה אפילו כמאן דמר תמן מותר וכא אסור תמן אין איסורו ניכר ברם הכא איסורו ניכר ומהו לסמוך או את המיטה רבי לעזר אמר מותר ורבי יוחנן אמר אסור: ועורות לבובין. רבי ירמיה בשם רב הלכה כרבן שמעון בן גמליאל כיצד הוא עושה קורעה עד שהיא בחיים ומוציא לבה לעבודה זרה כיצד הוא יודע רבי הונא אמר בשעה שקורעה עד שהיא בחיים הוא נסלל ונעגל לאחר שחיטה הוא נמשך. א"ר יוסי ותשמע מינה שחט בה סימן אחד אף על גב דאת מר אין דבר שיש בו רוח חיים נאסר וכא נאסר ובשר הנכנס לעבודה זרה מותר. רבי בא רבי חייה בשם רבי יוחנן אמר להוציא מדברי רבי לעזר שר' ליעזר אומר מחשבת נכרי לע"ז והיוצא אסור. רבי אבינא בשם רב ירמיה בשהכניסו לפניו מן הקנקלין אבל אם לא הכניסו לפניו מן הקנקלין אף היוצא מותר בע"ז שיש לה קינקלין אבל בעבודה זרה שאין לה קינקלין כל הבית ידון לשם קינקלין: ההולכין בתרפות. רבי חייה בשם רבי יוחנן תוריבס מוליכין עבודה זרה גדולה אצל עבודה זרה קטנה אית תניי תני תרפות מאן דאמר תרפות תרפים ומאן דמר תרבות תוריבס: והבאין מותרין. רבי אבינא בשם רב ירמיה בשאין חזירתן כהליכתן אבל אם היתה חזירתן כהליכתן אף הבאין אסורין:

דף יג,א פרק ב הלכה ד משנה נודות הנכרים וקנקניהם ויין ישראל כנוס בהן אסורין ואסורן איסור

הנאה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין איסורן
איסור הנאה:

דף יג,א פרק ב הלכה ד גמרא נודות הנכרים גרודות
הרי אילו מותרו' זפותות הרי אילו אסורות. נכרי
עובדן ודובבן ישראל עומד על גביו כונס לתוכן יין ואינו
חושש. וחש לומר שמא ניסך הוא א"ר בא אינו מצוי
לנסך על גבי דבר מאוס מעתה אפילו אין ישראל עומד
על גביו אני אומר שמא החליף וקנקני נכרים

דף יג,ב פרק ב הלכה ד גמרא חדשות מותרות אף על
פי שהן זפותות ישנות אסורות אף על פי שאינן
זפותות. הכא את אמר זפותות מותרות והכא את אמר
זפותות אסורות אמר רבי אבהו אני עמדתי על זפתן של
קנקנים ואין נותנין לתוכן חומץ בשעה שזופתין
אותן. רבי יעקב בר אחא בשם רבנן יין שאסור בשתייה
ומותר בהנאה נכנסו לתוך קנקנים נעשו הקנקנים
כיון. פינהו וכנס לתוכה יין אחר נעשה יין כקנקנים
פינהו וכנס לתוכו יין אחר היין אסור והקנקנים
מותרין. ולמה אסור בשתייה ומותר בהנאה בגין דרבי
מאיר אמר אסור בשתייה ובהנייה. א"ר בא כשהלך
רבי עקיבה לזיפורין אתון שאלין ליה קנקנים של
נכרים במה היא טהרתן אמר מזו לימדתי עליהם מה
אם בשעה שאינן זפותות את מר מותרין בשעה שהן
זפותות אלא שנתקלפה זיפתן לא כל שכן וכשבאתי
אצל חבירי אמרו על ידי זפת הן בולעות. כנס הנכרי
לתוכן מים ישראל כונס לתוכן מים וחוזר וכונס לתוכו
יין ואינו חושש. כנס הנכרי לתוכן ציר או מורייס
ישראל כונס לתוכן יין כנס הנכרי לתוכן יין ישראל
כונס לתוכן ציר או מורייס וחוזר וכונס לתוכן יין ואינו
חושש. רבי יוחנן נפק לפגטי דרבי יודן נשייא לעכו
אתון שאלון ליה קנקנים במה הוא טהרתן אמר מזו
לימדתי עליהם מה אם בשעה שכנס נכרי לתוכו ציר או
מורייס ישראל כונס לתוכן יין רבי יסא בשם רבי יוחנן
בשעה שמכניסן לאור לא כל שכן רבי חייה בשם ר'
יוחנן בשעה שמשחיל את זיפתן לא כל שכן. קיימין

אינון אין קמין קמין. קנקנים שאינון זפותות ר' אסי אמר אסורות ר' אמי אמר מותרות. ר' יעקב בר אחא אמר ר' אסי מקשי כי נן אמרין אהן כוזא לא בלע. רב בא אמר רב ששת שאיל מאן אנן אמרין האין דהון של מימי רגלים לא בלע. רבי יעקב בר אחא רבי שמעון בר אחא בשם רבי חנינה קנקני נכרים ממלאן מים שלשה ימים מעת לעת ר' יעקב בר אחא אמר ר' אסי מקשי ועבדין כן. רבי יוסי ממלחיא אעיל עובדא קומי רבי מנא אייל הא לשעבר אייל שרי הא לכתחילה אייל אסור. ר' ירמיה אזל לגובלנה הורי באילין פיתרייא ברבייא ממלא אותן מים גי ימים מעת לעת.

דף יד, א פרק ב הלכה ד גמרא ארמייא איתבזעת זיקיה וקיבלה ישראל גו דידיה אתא עובדא קומי רבנן אמרי ממלא אותן מים שלשה ימים מעת לעת. רבי יסא אזל לצור חמא יתהון זפתין זיקוקין זעירין וישראל זבנין אמר מאן שרא לכוון שאלון לרבי יצחק ולרבי מני ואסרון:

דף יד, א פרק ב הלכה ה משנה החרצנים והזגין של נכרים אסורין ואיסורין איסור הנאה דברי ר' מאיר וחכמים אומרים לחים אסורין יבישין מותרין:

דף יד, א פרק ב הלכה ה גמרא רב ששת בשם רב לחים אסורין אפילו בהנאה יבישין מותרין אפילו באכילה והא תנינן אינו נעשה יין נסך עד שירד לבור רבי בא בשם רבי יודה במשלם לתוך הבור היא מתניתא. תמן תנינן וכן בגפת חדשה אבל בשנה טהור אי זו היא חדשה בתוך שנים עשר חדש ישנה לאחר שנים עשר חדש:

דף יד, א פרק ב הלכה ו משנה המורייס והגבינה ותירייקי של נכרים אסורין ואיסורן איסור הנאה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין אסורין איסור הנאה:

דף יד, א פרק ב הלכה ו גמרא יין למורייס רבי מתיר רבי לעזר בי ר"ש אוסר לפיכך אם עבר ונתן רבי אוסר לזרים רבי לעזר בי ר"ש מתיר לזרים. רבי מנא בר תנחום בעי כדברי מי שהוא מתיר לזרים ומורייס הנכרי למה הוא אסור רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא בשום תבשילי נכרים והתני אומן מותר שאינו אומן אסור אומן מותר לא בשאינו מבושל ודכוותה שאינו אומן אסור אע"פ שמבושל. מאי כדון את שהוא ליטול את הזוהמא מחמת ע"ז אסור הדא אמרה הנאת ע"ז אסורה והנאת תרומה מותרת א"ר יוחנן בר מדייא כדברי מי שהוא אומר אומן מותר ובלבד ביודעו. ורבי יוחנן ורבי לעזר חד אמר מפני שממעטו ממדתו וחד אמר מפני שממעטו משותיו ולא ידעין מאן מר דא ומאן מר דא מן מה דמר רבי יוחנן מחלפה שיטתה דרבי יודה ומר רבי לעזר אינה מחלפת תמן בכהן והכא בבעלים הוי דרבי יוחנן דו אמר מפני שממעטו משותיו :

דף יד, א פרק ב הלכה ז משנה אמר רבי יהודה שאל רבי ישמעאל את רבי יהושע כשהיו מהלכין בדרך מפני מה אסרו גבינת הנכרים אמר לו מפני שמעמידין אותה בקיבת נבילה אמר לו

דף יד, ב פרק ב הלכה ז משנה והלא קיבת העולה חמורה מקיבת הנבילה ואמרו כהן שדעתו יפה שורפה חיה ולא הודו לו אלא אמרו לא נהנין ולא מועלין חזר ואמר לו מפני שמעמידין אותה בקיבת עגלי ע"ז אמר לו אם כן למה לא אסרוה בהנאה השיאו לדבר אחר אמר לו ישמעאל אחי היאך אתה קורא כי טובים דודיך מיין או כי טובים דודיך מיין אמר ליה כי טובים דודיך אמר לו אין הדבר כן שהרי חבירו מלמד עליו לריח שמניך טובים :

דף יד, ב פרק ב הלכה ז גמרא רבי יעקב בר אחא ר"ש בר בא בשם רבי יהושע בן לוי מפני עגלים ששם נשחטין לשם עכו"ם שמע רבי יוחנן ומר יפה לימדנו רבי שכן השוחט בהמה לעכו"ם אפילו פירשה אסור. רבי יוחנן

בעי מצא בה טבעת א"ר יוסי טבעת בעינה היא פירשה גופה היא. רבי חייה בר בא בשם רבי יוחנן בראשונה היו אומרים אין מעמידין לא בקיבת הנבילה ולא בקיבת הנכרי חזרו לומר מעמידין בקיבת הנבילה ואין מעמידין בקיבת הנכרי רבי בא בר זבדא רבי שמואל בר רב יצחק בעי זו להוציא מדברי רבי ליעזר שר"א אומר שמחשבת נכרי לע"ז. אתא רבי אסי בשם רבי יוחנן בראשונה היו אומרים מעמידין בקיבת הנבילה ולא בקיבת הנכרי חזרו לומר מעמידין בין בקיבת נבילה בין בקיבת הנכרי. לישן מתניתא מסייעא לר' חייה בר בא קיבת הנכרי ושל נבילה אסורה

דף טו,א פרק ב הלכה ז גמרא כמשנה הראשונה טריפה שינקה מן הכשירה קיבתה מותרה כמשנה האחרונה כשירה שינקה מן הטריפה קיבתה אסורה כמשנה האחרונה. אפי' דיסברון בית שמאי כבית הלל במשנה הראשונה הוי ביצה גידולי גופה קיבה ממקום אחר באת. ואתייהא כיי דמר רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי יוחנן מעשה בבנו של רבי יהודה בן שמוע שבקעו להן זאיבים יותר משלשה מאות צאן ובא מעשה לפני חכמים והתירו קיבותיהן אמרו ביצה גידולי גופה קיבה ממקום אחר באת לו. חברייה בשם רבי יוחנן דודים דברי סופרים לדברי תורה וחביבים יותר מדברי תורה וחכך כין הטוב שמעון בר בא בשם רבי יוחנן דודים דברי סופרים לדברי תורה וחביבים יותר מדברי תורה כי טובים דודיך מין. רבי בא בר כהן בשם בר פזי תדע לך שדברי סופרין חביבין יותר מדברי תורה שהרי רבי טרפון אילו לא קרא לא היה עובר אלא בעשה מפני שעבר על דברי בית הלל חייב מיתה על שם ופורץ גדר ישכנו נחש. תני רבי ישמעאל דברי תורה יש בהן איסור ויש בהן היתר ויש בהן קלין ויש בהן חמורין אבל דברי סופרין כולן חומר דתנינן תמן האומר אין תפילין לעבור על דברי תורה פטור חמש טוטפות להוסיף על דברי סופרים חייב. רבי חנינה בשם רבי אידי בשם רבי תנחום ברבי חייה חמורין דברי זקנינים

מדברי נביאים דכתיב אל תטיפו יטיפון וכתיב אטיף
לך ליין ולשכר. נביא וזקן למה הן דומין למלך ששילח
שני סימנטירין שלו למדינה על אחד מהן כתב אם אינו
מראה לכם חותם שלי וסימנטירין שלי אל תאמינו לו
ועל אחד מהן כתב אף על פי שאינו מראה לכם חותם
שלי וסימנטורין שלי האמינו לו כך בנביא כתיב ונתן
אליך אות או מופת ברם הכא על פי התורה אשר
יורוד. רבי יעקב בר אחא ר"ש בר בא בשם רבי יהושע
בן לוי מפני שרוב עגלים ששם נשחטין לשם ע"ז שמע
רבי יוחנן ומר יפה לימדנו רבי שכן השוחט בהמה לע"ז
אפילו פירשה אסור רבי יוחנן בעי מצא בה טבעת א"ר
יוסי טבעת בעיינה היא פירשה גופה היא. מה שורפה
גמי לה ר"ש בן לקיש אמר בכוס זוהם הדא אמרה
השותה בכוס זוהם לא נהנה ולא מועל. ומפני מה לא
גילה לו א"ר יוחנן מפני שבקרוב אסרום ורבי ישמעאל
היה קטן. רבי חונייה א"ר חמא בר עוקבא מקשי אם
להפליגו בדברים היה מבקש היה לו להשיא בחמש
השואות שבתורה ואילו הן
שאת. ארור. מחר. משוקדים. וקם. הלא אם תיטיב
שאת או שאת אם לא תיטיב. כי באפס הרגו איש
וברצונם עקרו שור ארור או ארור אפס כי עז. ויאמר
משה אל יהושע צא הלחם בעמלק מחר או מחר אנכי
נצב על ראש הגבעה. ובמנורה ארבעה גביעים
משוקדים או משוקדים כפתוריה ופרחיה. ויאמר ה'
אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם או וקם העם הזה
וזנה רבי תנחומא מוסיף הדא ובני יעקב באו מן השדה
כשמעם או כשמעם ויתעצבו האנשים. אמר רבי לא יש
דברים שמשיקין עליהם את הפה היך כמה דאת אמר
ישקיני מנשיקות פיהו. א"ר יצחק כתיב ואותי צוה יי
אותי ואותי. נאמר לי דברים שנאמר לכם ונאמר לי
דברים שנאמר בינו לבין עצמי. ר"ש בן חלפתא ר' חגי
בשם רבי שמואל בר נחמן כבשים ללבושך ומחיר שדה
עתודים

דף טו,ב פרק ב הלכה ז גמרא כבשים כתיב הא כיצד בשעה שתלמידין קטנים כבוש לפניהן דברי תורה הגדילו ונעשו כעתודים גלה להם רזי תורה ודא מסייעה למה דתני רבי שמעון בן יוחאי ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם מה הסימה הזאת אינה נגלית לכל בריה כך אין לך רשות לשקע את עצמך בדברי תורה אלא לפני בני אדם כשרין:

דף טו,ב פרק ב הלכה ח משנה אילו דברים של עכו"ם אסורין ואין איסורן איסור הנאה חלב שחלבו נכרי ואין ישראל רואהו הפת והשמן שלהם ושלקות רבי ובית דינו התירו בשמן כבשים שדרכן לתת בהן יין וחומץ וטרית טרופה וציר שאין בה דגה והחילק וקורט של חלתית ומלח סלוקנתית הרי אילו אסורין ואין איסורן איסור הנאה:

דף טו,ב פרק ב הלכה ח גמרא חלב הנכרי למה הוא אסור רבי בא בר רב יהודה רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי חלב הנכרי למה הוא אסור משום גילוי. ויעמיד אמר רבי שמואל בר רב יצחק מפני האירס הנתון בין הנקבים ותני כן שלשה אירסים הן אחד צף ואחד שוקע ואחד דומה לשבכה. פעלייא הוון בחקליי איתגליית קולתא דמייא אשתון קמייא [ולא מייתין] ואנכון תננייני ומייתין אני אומר אירס שוקע היה. ביומוי דרבי ירמיה איתגליין גיגייתיה דסדרא רובא אישתון קומייא ולא מיתו אינכון תינייני ומיתו אני אומר ארס שוקע היה. ותניא כן אבטיח שניקרא ואכלו ממנו עשרה בני אדם וכן יין שנתגלה ושתו ממנו עשרה בני אדם אסור לוכל ולשתות אחריהן אני אומר אירס שוקע היה. אי"ר ירמיה חלב הנכרי למה הוא אסור משום תערובת בהמה טמאה ותני כן ישראל יושב בעדר והנכרי חולב ומביא לו ואינו חושש. פיתן רבי יעקב בר אחא בשם רבי יונתן פת מהלכות של עימעום היא כך אני אומר מקום שפת ישראל מצויה בדין הוא שתהא פת נכרים אסורה ועימעמו עליה והתירוה. או מקום שאין פת ישראל מצויה בדין הוא שתהא פת נכרים

מותרת ועימעמו עליה ואסרוה. אמר רבי מנא וכי יש עימעום לאיסור ופת לא כתבשילי נכרים הוא כך אנו אומרים מקום שאין תבשילי ישראל מצוין בדין הוא שיהו תבשילי נכרים מותרים. אלא כיני מקום שאין פת ישראל מצויה בדין הוא שתהא פת נכרים אסורה ועימעמו עליה והתירוה

דף טז, א פרק ב הלכה ח גמרא מפני חיי נפש. רבנן דקיסרין בשם רבי יעקב בר אחא כדברי מי שהוא מתיר ובלבד מן הפלטר ולא עבדין כן. אמר קומי רבי חייה רובה. תני ר"ש בן יוחי כן אוכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגוי' מה מים לא נשתנו מברייתן אף כל דבר שלא נשתנה מברייתו. התיבון הרי מוטליא ופנקריסין וקובטיות וקליות וחמים שלהן הרי אילו מותרין. ניחא כולהון שהן יכולין להישרות לחזור לכמות שהיו קליות למה רבי יוסי בי רבי בון בשם רב כל אוכל שהוא נאכל כמות שהוא בחי אין בו משום בישולי נכרים עם הפת יש בו משום בישולי נכרים מה מקיים רבי חייה רובה אוכל תשברו מאתם באוכל תשברו האכלתו שברתו אם היה קשה עליך באוכל תשברו ואם לאו הרבה עליו כסף. אמרין כן הוה רבי יונתן עביד כד הוה בר נש רב עליל לקרתא הוא משלח ליה איקלין דאין אתא דין דיתם או דין דארמלא ישכח אפין מפייסא. מי אסר את השמן רב יהודה אמר דניאל אסרו וישם דניאל על לבו וגוי' ומי התירו רבי התירו ובית דינו. בשלשה מקומות נקרא רבי יהודה הנשיא רבותינו בגיטין ובשמן ובסנדל וקרו ליה בי דינא דשרו מישחא. כל בי"ד דשרו שלשה דברים נקרא בי דינא שריא אמר רבי יודן בית דינו חלוק עליו בגיטין. מהו שתהא מותרת להינשא רבי חגיי אמר מותרת להינשא רבי יוסי אמר אסורה להינשא. רבי אחא רבי תנחום בר חייה בשם רבי חנינה ואמרי לה בשם רבי יהושע בן לוי שהיו עולין להר המלך ונהרגין עליו. יצחק בר שמואל בר מרתא נחת לנציבין אשכח שמלאי הדרומי יתיב דרש רבי ובית דינו התירו

בשמן. אמר שמואל אכל רב לא קביל עליה מיכול אמר ליה שמואל אכול דלא כן אנא כתב עליך זקן ממרא אמר ליה עד דאנא תמן אנא ידע מאן ערר עליה שמלאי הדרומי אמר ליה מר בשם גרמיה לא בשם ר' יודן נשייא אטרח עלוי ואכל. רבי יוחנן בעי ולא כן תנינן שאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו עד שיהא גדול ממנו בחכמה ובמניין ורבי ובית דינו מתירין מה שאסר דניאל וחביריו. רבי יוחנן כדעתיה אמר רבי יוחנן מקובל אני מר' לעזר בי ר' צדוק שכל גזירה שבית דין גוזרין ואין רוב ציבור מקבלין עליהן אינה גזירה בדקו ומצאו בגזירתו של שמן ולא מצאו שקיבלו רוב ציבור עליהן. ביצה צלויה שלהן בר קפרא שרי חזקיה אסר. עד כדון בשנצלית לדעת נצלית שלא לדעת נישמענה מן הדא מעשה

דף טז, ב פרק ב הלכה ח גמרא שנפלה דליקה באשת קנים ובאגם תמרים והיו שם חגבים ונצלו אתא עובדא קומי רבי מנא ואסר. א"ר אבהו משום תערובת חגבין טמאים. א"ר יוסי בי רבי בון והדא מן חמירתא דרבן. רב נחת לתמן חמתון מקללין וחמר עליהון. חד בר נש הוה טעין קופד מהלך בשוקא אתת דייתא וחטפתא מן ידיה אתר תותיה אזל בעי מיסביניה א"ל רב אסור לית דנא אמר דנבילה הות טעינא ואתר תתה ונסיבת דין תחותוי. חד בר נש אזל בעי משזגה איסקופתה גו נהרא אנשיתה וסלק ליה אזל בעי מיסביניה א"ל רב אסור לך דנא אמר ההיא שטפה נהרא ואייתי חורי דנבילה תותיה. תורמוסין שלהן מה הן רבי אוסר גניבה מתיר אמר רבי נאי זקן והוא זקן אני עלת על ליבי לאסור והוא עלת על דעתו להתיר. רבי מנא בר תנחום אזל לצור והתיר תורמוסין שלהן רבי חייא בר בא אזל לצור ואשכח לרבי מנא בר תנחום שהתיר תורמוסין שלהן אתא גבי רבי יוחנן א"ל מה מעשה אירע לידך אמר ליה אשכחית לרבי מנא בר תנחום שהתיר תורמוסין שלהן. א"ל ולא פגעת ביה א"ל אדם גדול הוא והוא יודע למתק את היס גדול

אמר לו לאו בני חשבון מים הוא יודע ובשעה שהמים מקלסין את בוראן הן מתמתקין. א"ר יצחק בר לעזר בא לומר גנייו ואמר שבחו. א"ר יוסי בי רבי בון חשבון גדול הוא. רבי זכאי דאלכסנדריאה הוה ידע לה אמר ואילו בעית ילפתה מיניה. חלוט שלהן מהו נישמענה מן הדא רבי אמי סלק עם רבי יודן נשייא לחמתא דגדר והתיר חלוט שלהן. רבי בא בר ממל בעי מהן בין חלוט לתורמוסין א"ר יוסי חלוט מחוסר מעשה ידי האור הוא תורמוסין אינן מחוסר מעשה ידי האור הוא. חוורנס אין בו משום בישולי נכרים ויוצאין בו משום עירובי תבשילין. רבי בא בשם רב אחי מרטיסה אין בו משום בישולי נכרים ויוצאין בו משום עירובי תבשילין ר' יוסי בי ר' בון בשם רב הונא כל אוכל שהוא נאכל חי כמות שהוא אין בו משום בישולי נכרים ויוצאין בו משום עירובי תבשילין:

דף טז, ב פרק ב הלכה ט משנה אילו מותרין באכילה חלב שחלבו נכרי וישראל רואהו הדבש והדבדבניות אע"פ שמנטפות אין בהן משום הכשר משקה וכבשים שאין דרכן לתת בהן יין וחומץ וטרית שאינה טרופה וציר שיש בו דגה ועלה של חלתית וזיתי קלוסקא המגולגלין רבי יוסי אומר השלוחין אסורין והחגבים מן הסלילה אסורין ומן ההפתק מותרין וכן בתרומה:

דף טז, ב פרק ב הלכה ט גמרא אמר רבי לעזר הדא דאת אמר בתבשיל שאין דרכו לתת לתוכו

דף יז, א פרק ב הלכה ט גמרא יין וחומץ הא דבר בריא שנתן אסור אפילו בהנאה. רבי יעקב בר אחא רבי חייה בשם רבי יוחנן ישראל ונכרי שהן שותפין בקדירה ישראל שופת והנכרי מנער מי מחזיר סברין מימר ישראל מחזיר אמר רבי בנימין בר ליואי והוא שנתבשל כמאכל בן דרוסאי. רבי יוסי בעי אם בשנתבשל כאכילת בן דרוסאי למה ליה ישראל מחזיר אפילו הנכרי מחזיר. אי זהו החילק רב אמר סולתניתא אמר רבי יוחנן הוא חילק הוא טרית טרופה. רבי זעירא

כהנא בר תחליפא חנן בר בא בשם רב לחלוחתא אסורה משום תערובת דגים טמאים רבי בא בשם רב יהודה הדא דאת מר במקום שאין המים מהלכין אבל במקום שהמים מהלכין אין דג טהור מהלך עם דג טמא. והא ימא דטיבריה כגון המים המהלכין הן א"ר יוסי בי רבי בון ובלבד בשעה שהדג טורף. שמואל אמר הדא חפיתה יהבי גו קליפתה אין עבדת לחלוחי שרייא ואי לאו אסירה. אי זו הטריית שאינה טרופה כל שהראשים והשזרות שלה קיימין. רבי לעזר בשם רבי חנינה מעשה בספינה אחת משל בית רבי שהיו בה יותר משלש מאות חביות ובדק רבי את כולהון ולא מצא אלא אחת שהראשים והשזרות שלה קיימין והתיר את כולהון. ר' יעקב בר אחא אמר ר' אסי מקשי לה מסתברא דלא אותה חבית תהא מותרת ושאר כל חביות יהא אסורו. אלא על ידי עילא שבינתא איתקלקלת. שאל ר' חגי לרבי בא בר זבדא א"ל אין דבר של רבים נאסר. רבי יעקב בר זבדי אמר רבי יצחק

דף יז, ב פרק ב הלכה ט גמרא מקשי ואילין איגרתא לא נכרים לוקין כתיב בהן ואת אמר על ידי עילא והכא על ידי עילא. תני עולא שכפא קומי רבי דוסא דג טמא משריץ דג טהור מטיל ביצים חזר ותנא קומוי מעי דגים וקירבי דגים אינן נאכלין אלא על פי מומחה א"ל חזור בך הדא תני או הדה הוה בעי מיחזור ביה א"ל רבי זעירא לא תחזור בך ביציאתן הן נגמרות. רבי בא בשם רב יהודה אם אמר לך מלחתים נאמן נתן בר בא אמר קומי שמואל ידע אנא מפרשה בין עוברי דגים טמאין לעוברין דגים טהורין עוברי דגים טמאים עגולין עוברי דגים טהורין ארוכין אחוי ליה הדא סלפיתא א"ל כזה מהו א"ל טמא א"ל לא ביש לי דאמרת תני אין לוקחין מעי דגים וקירבי דגים אלא על פי מומחה אין לוקחין גבינה ותינייקי אלא על פי מומחה אין לוקחין יין בסורייא אלא על פי מומחה אין לוקחין בשר שאין בו סימן אלא על פי מומחה וכולן נאכלין אצל מי שאינו מומחה ואינו חושש. רבי אחא

רבי תנחום בשם רבי יהושע בן לוי שילח לו חלתית
נאמן רבי יעקב בר אחא רבי יעקב בר אידי בשם רבי
יהושע בן לוי שילח לו תכלת נאמן. טלגיא דלוי צנבריא
היה מזבן פירין. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יסא עבדו
של נאמן כנאמן גרמנא עבדיה דר' יודן נשייא הוה ליה
תוכלא. רבי יסא בשם רבי יוחנן עבדו של מומחה
כמומחה: ומלח סלונקרית. אית תניי תני שחורה
אסורה ולבנה מותרת אית תניי תני לבנה אסורה
ושחורה מותרת מאן דמר שחורה אסורה שנותן לתוכה
שרץ שחור ומאן דמר לבנה אסורה שנותן לתוכה שרץ
לבן. רבי חנניא בן גמליאל אמר משום רבי יהודה בן
גמליאל זו וזו אסורה א"ר חנניא שכן חד הוה לנא והיה
נותן לתוכה שומן של חזיר. הן סבכות הן פרעות הן
רפפות הן רעלות הן איסטגיות הן ספיות הן כוסות הן
גומות היא מקום תחת הכוסות היא מקום הנחת
חתיכות

דף יח, א פרק ב הלכה ט גמרא הן זיתי קלוסקא הן
סיתים מגולגלין: והשלוחין אסורין. רבי חייה בשם
רבי יוחנן אמר מין הוא והן נותנין לתוכן חומץ שהיו
חולצין את גלעיניהן:

מסכת עבודה זרה פרק ג

דף יח, א פרק ג הלכה א משנה כל הצלמים אסורין
מפני שהן נעבדין פעם אחת בשנה דברי רבי מאיר
וחכמים אומרים אין אסור אלא כל שיש בידו מקל או
צפור או כדור רבן שמעון בן גמליאל אומר כל שיש בידו
כל דבר:

דף יח, א פרק ג הלכה א גמרא א"ר חייה בר בא מפני
שהן נעבדין בכרך גדול שברומי פעמיים בשבוע. מעתה
במקום שנעבדין יהו אסורין ומקום שאינן נעבדין יהו
מותרין אמר רבי יוסי מכיון שנאסרו במקום אחד
נאסר מינן בכל מקו'. מה אנו קיימין אם דבר בריא

שהן של מלכים דברי הכל אסור אם דבר בריא שהן של שלטנות דברי הכל מותר אלא כן אנן קיימין בסתם רבי מאיר אומר סתמן של מלכים ורבנן אמרי סתמן של שולטנות. אשייאן נגרא בשם רבי יוחנן איקוניות למה הן אסורות מפני שמקטירין לפניהן בשעה שהן עולות א"ר יוחנן מותר לראותן בשעה שהן יורדות מה טעמא בהכרת רשעים תראה. כתב המהלך תחת הצורות או תחת האיקוניות אין מסתכלין בהן בשבת ולא עוד אלא אף בחול אין מסתכלין באיקונות ומה טעמא אל תפנו אל האלילים אל תפנה לעובדן. רבי יהודה אומר אל תפנה לראותן ממש. כד דמך רבי נחום בר סימאי חפון איקונתא מחצלן אמר כמה דלא מחתון בחיויי לא יחמינון בדמכותיה וחכמין אינון כלום אמר רשב"ל אין בינינו ולצדיקים אלא דיבור פה בלבד. א"ר זעירא שומע הוא המת קילוסו כמתוך חלום ולמה נקרא שמו נחום איש קודש קדשים שלא הביט בצורת מטבע מימיו ולמה נקרא שמו רבינו הקדוש שלא הביט במילתו מימיו. כד דמך ר' אחא איתחמי כוכבא בטיהרא כד דמך רבי חנן איתכפון אנדרטיא כד דמך רבי יוחנן איתכפון איקונייא אמרין כד הוה סליק לעיבורא הוה ימא מתבזע קומוי. כד דמך רב הושעיה נפל קלון דטיבריא כד דמך רבי יצחק בן אלישיב איתעקרון שובעין איסקופין מבעלי בתים שגלילא אמרין דהוו תליין בזכותיה. כד דמך רבי שמואל בר רב יצחק איתעקרין ארזייא דארעא דישראל אמרין דהוה נסיב שושיבתה ומקלס קומי כלייה והוון רבנן מרננין ביה. אמר לון רבי זעירא ארפון ליה לית אהן סבא ידע מה עביד. כיון דדמך נחתת אישתא מן שמייא ואפסק בין ערסא לקהלא והוון תלת שעין קלון וברקי בעלמא. חייא דאהן סבא דעבדת ליה שושבתא ונפקת ביה קלא ואמרה ווי דדמך שמואל בר רב יצחק גמיל חיסדא. כד דמך רבי יסא בר חלפותא משכו צינורות דם בלדוקיא אמרין דיהב נפשיה על גזורתא כד דמך רבי אבהו בכן עמודיא דקיסרין אמרין כותיא לית

אינון אלא מריעין אמר לון ישראל ידעין רחיקיאי כמה
דקריביא מריעין. רבי אבהו.

דף יח, ב פרק ג הלכה א גמרא מי דמך עברון קומי י"ג
נהרין דאפרסמון אמר לון כל אילין למאן אמרו ליה
דידך אמר לון וכל אילין דאבהו ואני אמרתי לריק
יגעתי וגו'. הקדוש ברוך הוא מראה להן לצדיקים מתן
שכרן בעולם הזה ונפשם שביעה והן ישינין להן. למלך
שעשה סעודה וצר כל מיני סעודה במפה כיון שנכנסו
האורחין ראו אותם ונפשם שביעה וישנו להן. זבדיי בר
ליואי ורבי יוסי בר פיטרס ורבי יהושע בן לוי אמרין
תלתא פסוקין מי דמכון חד מינהון אמר על זאת יתפלל
כל חסיד אליך וגו' וחד אמר וישמחו כל חוסי בך וגו'
וחד אמר מה רב טובך אשר צפנת ליריאיך וגו'. רבי
יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי מעשה שנכנסו
זקינים לעליית בית גדייא ביריחו יצתה בת קול ואמרה
להן יש ביניכם שנים שראויין לרוח הקודש והלל הזקן
אחד מהן נתנו עיניהם בשמואל הקטן. שוב נכנסו
זקינים לעלייה ביבנה ויצתה בת קול ואמרו להן יש
ביניכם שנים ראויין לרוח הקודש ושמואל הקטן אחד
מהן ונתנו עיניהן ברבי ליעזר והיו שמיחין שהסכימה
דעתן על דעת רוח הקודש. חד מן אילין דנשיתא דמך
וקלטת מערתא וסכנתן נפשתא עאל רבי יוסי ואפטר
עלוי אשרי אדם שיצא מן העולם בשלום. כד דמך רבי
יסא נפל קסיטולין דטיבריה והוון אילין דנשיתא חדיין
אמר לון רבי זעירא לא דמייא תמן סכנן נפשתא ברם
הכא לא סכנן נפשתא תמן לא איתעקרת ע"ז ברם הכא
איתעקרת ע"ז. רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן
לוי רבן יוחנן בן זכאי מן דמך אמר פנו הבית מפני
הטומאה ותנו כסא לחזקיה מלך יהודה רבי ליעזר
תלמידיה מי דמך אמר פנו את הבית מפני הטומאה
ותנו כסא לרבן יוחנן בן זכאי ואית דאמרי כמה דחמא
רביה חמא אף הוא. חד מן אילין דבי רבי פזי הוון
אילין דנשיתא בעי מחותנתיה והוא לא מקבל עלוי
אמר דלא יהון מיתגנו בי מי דמך אמר פנו את הבית

מפני הטומאה ותנו מקום כסא ליהושפט מלך יהודה אמרו יבוא זה שרץ אחר כבוד אחר זה שברח מן הכבוד: וחכמים אומרים אינו אסור אלא כל שיש בידו מקל או ציפור או כדור. מקל שהיה רודה בו את העולם. ציפור ותמצא בקן ידי לחיל העמים. כדור שהעולם עשוי ככדור. א"ר יונה אלכסנדרוס מוקדון כד בעא מיסק לעיל והוה סלק וסלק סלק עד שראה את העולם ככדור ואת הים כקערה בגין כן ציירין לה בכדורא בידה. ויצורינה קערה בידה. אינו שליט בים אבל הקב"ה שליט בים וביבשה מציל בים ומציל ביבשה. דרש רבי זעירא בריה דרבי אבהו קומי רבי לעזר אשרי שאל יעקב בעזרו ומה כתיב בתריה עושה שמים וארץ ומה עניין זה לזה אלא מלך בשר ודם יש לו פטרון איפרכיא זו אינו שליט שמא באחרת וא"ת קוזמוקרטור שליט ביבשה שמא בים. אבל הקב"ה אינו כן שליט בים ושליט ביבשה ולא עוד אלא חרב על צואר האדם הקב"ה מצילו הוא שמשה אומר ויציליני מחרב פרעה אין כתיב כאן אלא מחרב אפילו חרב נתונה על צוארו הקב"ה מצילו הימינה. הוסיפו עליהן הסייף והעטרה והטבעת הסייף שהורג בו והעטרת שמתעטר בה טבעת שחותם בה. טבעת שיש עליה עבודה זרה אסור לחתום בה רבי יודה אומר אם היה חותמה שוקע אסור לחתום בה בולט מותר לחתום בה ר' חנינה בן גמליאל אומר של בית אבא היו חותמין בפרסופות רבי לעזר בי רבי שמעון אומר כל פרסופות היו בירושלם חוץ משל אדם. רבן שמעון בן גמליאל אומר כל שיש בידו כל דבר ובלבד דבר שהוא של כבוד הסל והסולים והסמלים דבר של ביזיון הוא הנייר והקולמוס דבר של כבוד הוא. קלמרון צריכה:

דף יח,ב פרק ג הלכה ב משנה המוציא שיברי כלים הרי אילו מותרין מצא תבנית יד או תבנית רגל הרי אילו אסורין מפני שכיוצא בהן נעבד:

דף יח,ב פרק ג הלכה ב גמרא רבי יוסי בשם ר' יוחנן מפני שרובן באין מן

דף יט, א פרק ג הלכה ב גמרא הדלפקיות מעתה אפילו תבנית יד ותבנית רגל שנייא היא מפני שכיוצא בהן נעבד. כתיב ואנשי בבל עשו את סכות בנות תרנגולתא ופרחיה ואנשי בית שמש עשו את נרגל ריגליה דיעקב וריגליה דיוסף ניחשתי ויברכיני ה' בגללך ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף. ואנשי חמת עשו את אשימה. אימרא כמה דתימר והכהן יכפר עליו באיל האשם. והעוים עשו את נבחן כלבא ואת תרתק חמרא. והספרוים שורפים את בניהם באש וגוי טווסא ופיסיונן עבודה זרה שנשברה ר' יוחנן אמר אסורה רבי שמעון בן לקיש אמר מותרת מה אנן קיימין אם בעתיד להחזירן לכליין דברי הכל אסור אם בשאינו עתיד להחזירן לכליין דברי הכל מותר אלא כי נן קיימין בסתם רבי יוחנן אמר סתם כמי שעתיד להחזירן לכליין רבי שמעון בן לקיש אמר סתם כמי שאין עתיד להחזירן לכליין. א"ר יודן אביו דרבי מתנייה אם היו מונחין במקומן כמי שעתידין להחזיר לכליין מתיב ריש לקיש לרבי והא כתיב על כן לא ידרכו כהני דגון על מפתן דגון א"ל מלמד שהיו נוהגין במפתן יותר מדגון. ר' ירמיה בשם רבי חייה בר בא אמר אומות העולם עשו מפתן אחד וישראל עשו כמה מפתנות טעמא ופקדתי על כל הדולג על המפתן. המוצא עבודה זרה רב אמר משברה אבר אבר והיא בטילה ושמואל אמר אינה בטלה לעולם רבי אבין בשם רבי שמעון הדא אמרה בשאין עליהן בסיס אבל יש עליהן בסיס אני אומר מן השברים באו:

דף יט, א פרק ג הלכה ג משנה המוצא כלים ועליהן צורת חמה צורת לבנה צורת הדרקון יוליכם לים המלח רבן שמעון בן גמליאל אומר על המכובדים אסורין ועל המבוזין מותרין רבי יוסי אומר שוחק וזורה לרוח או מטיל לים אמרו לו אף הוא נעשה זבל ונאמר לא ידבק בידך מאומה מן החרם:

דף יט, א פרק ג הלכה ג גמרא לא שנו אלא כלים שעליהם צורת החמה וצורת הלבנה הא שאר כל

המזלות לא לא לנו אלא דרקון הא כל הנחשים לא. אי זהו דרקון כל שציצין יוצאין בצוארו ותני כן ר"ש בן עזאי אומר אי זהו דרקון כל שציצין יוצאין מצוארו. החלק מותר המוצא דרקון עשויה כמין רחוש אסורה רחוש ועליו דרקון נוטל את הרחוש ומשליך את הדרקון שמואל אמר כוס בסיס לדרקון אסור ודרקון בסיס לכוס מותר. ר' בא בשם רב שברי דרקון הרי אילו מותרין דרקון שלם ונשבר הרי אילו אסורין.

דף יט, ב פרק ג הלכה ג גמרא ושבורים מן השלם באו רבי חזקיה בשם רב כיני ראה אותן משתחווים לדרקון שלם ונשבר אסורין מה נן קיימין אם דבר בריא שנעבדין אפילו מבוזין אסור אם דבר בריא שאינן נעבדין אפילו מכובדין מותר אלא כי נן קיימין בסתם. אמר רבי קריספא והדא כוסות דבר של ביזיון הוא דרבי חייה בר בא הוה ליה קווקין והוות טימי דרומי ציירה בגווה אתא שאל לרבי יוחנן אמר ליה מכיון שהמים צפין על גבה דבר של ביזיון הוא ואהן קיתונא מכיון שאתה משקעו במים דבר של ביזיון הוא. ביומוי דרבי יוחנן שרון ציירין על כותלא ולא מחי בידייהו מתיב רבי יוסי לרבנן והכתיב ואת חטאתם אשר עשיתם את העגל אמר ליה מלמד שהיה מבקש לבודקן כשם שבודקין את הסוטות ויזר על פני המים אמר לון והכתיב וגם מעכה אם אסה המלך הסירה מגבירה אמר לון משם ראייה ויכרת אסא וגו'. אמר לון וכתת נחש הנחושת. וכי עבודה זרה היא והלא משה עשאו אלא מלמד שהיו ישראל תועין אחריו עד שבא חזקיה והעבירו. כתוב אחד אומר ויעזבו שם את עצביהם וישאם דוד ואנשיו וכתוב אחד אומר ויאמר דוד וישרפו באש רבי יוסי בר חלפותא ורבנן רבי יוסי בר חלפותא אומר מה שהיה של מתכת וישאם דוד ואנשיו ומה שהיה של עץ ויאמר דוד וישרפו באש ורבנן אמרי מה שהיה איתי הגיתי מבטל וישאם דוד ואנשיו ומה שלא היה מבטל ויאמר דוד וישרפו באש מה

מקיים רבי יוסי בן חלפותא וישאם דוד ואנשיו נטלום
בשפיו :

דף יט,ב פרק ג הלכה ד משנה שאל פרקלוס בן
פלוסלוס את רבן גמליאל בעכו שהיה רוחץ במרחץ של
אפרודיטי אמר לו כתוב בתורתכם ולא ידבק בידך
מאומה מן החרם ומפני מה אתה רוחץ במרחץ של
אפרודיטי אמר לו אין משיבין במרחץ כשיצא אמר לו
אני לא באתי בגבולה היא באת בגבולי אין אומרים
נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי אלא נעשית אפרודיטי נוי
למרחץ דבר אחר אם נותנין לך ממון הרבה אין אתה
נכנס לתוך עבודה זרה שלך ערום ובעל קרי ומשתין
בפניה וזו עומדת על הביב וכל אדם משתינין בפניה ולא
נאמר אלא אלהיהם את שהוא נוהג בו משם אלוה
אסור ואת שאינו נוהג משם אלוה מותר :

דף יט,ב פרק ג הלכה ד גמרא מה אנן קיימין אם
בשאלו בהילכות המרחץ היה לו להשיב ואם בשלא
שאלו בהילכות המרחץ

דף כ,א פרק ג הלכה ד גמרא לא היה לו להשיב דמר
רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי שואלין
הילכות המרחץ בבית המרחץ הילכות בית הכסא בבית
הכסא כהדא רבי שמעון בן לעזר עאל מיסחי עם רבי
מאיר אמר ליה מהו שנדיח אמר ליה אסור מהו
שנקניח אמר ליה אסור ולא כן שמואל שאל לרב מהו
לענות אמן במקום מטונף א"ל אסור ואסיר דאמרית
לך אסיר אשכח תני שואלין הילכות המרחץ בבית
המרחץ הילכות בית הכסא כבית הכסא. אמר יודן
אביו דרבי מתניה מהילכות המרחץ שאלו אלא שאין
דרך לענות במרחץ א"ר שמואל בר אבדימי מהילכת
המרחץ שאלו אלא שהבל המרחץ רע לשינים. חבריא
רבי חמא בר יוסי בשם רבי הושעיה רבי זעירא בשם ר'
יהושע בן לוי תשובת הפלג השיבו דלא כן היה לו
להשיבו מבעל פעור שאין עבודתו אלא בפעירה. מאי

כדון את שהוא נוהג בו משום אלוה אסור ואת שאינו נוהג בו משום אלוה מותר :

דף כ,א פרק ג הלכה ה משנה הנכרים העובדים את ההרים ואת הגבעות הם מותרין ומה שעליהן אסורין שנאמר לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך רבי יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם אלהיהם על הגבעות ולא הגבעות אלהיהם מפני מה אשירה אסורה מפני שיש בה תפישת ידי אדם וכל שיש בה תפישת ידי אדם אסור א"ר עקיבה אני אהיה אובין לפניך כל מקום שאתה מוצא הר גבוה וגבעה נישאה ועץ רענן דע שיש שם ע"ז :

דף כ,א פרק ג הלכה ה גמרא רבי זעירא רבי יסא רבי יוסי בר חנינה בשם רבי הושעיה כתוב אחד אומר לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך וכתוב אחד אומר כסף וזהב אשר עמהם אם עליהם למה עמהם ואם עמהם למה עליהם מה עליהם דבר שהוא מיוחד להם תכשיט להם אף עמהם דבר שהוא מיוחד להם תכשיט להם. רבי יוחנן בשם רבי ינאי

דף כ,ב פרק ג הלכה ה גמרא כל שהכניסו לפנים מקנקלין אסרו כגון כימים של מעות. א"ר יסא סימן הוה לן והדה רבי הושעיה פליגא על דר' ינאי. ולית היא אלא מסייעה לה מה עליהן דבר שמיוחד להן תכשיט להן אף עמהן דבר שהוא מיוחד להן תכשיט להן יצאו כיסים של מעות. ר' בא בשם רב יהודה ואפילו מים ומלח מלח לשוף ומים לדיח ואהין אפילו אלא כגון מים ומלח. הנעבד אית תניי תני בין שלו בין של חברו אסור ואית תניי תני שלו אסור ושל חברו מותר מן דמר בין שלו ובין של חברו אסור רבי יהודה ומן דמר שלו אסור ושל חברו מותר רבי יוסי ורבי שמעון. רבי יוסי בשם רבי אילא דברי הכל היא כמה דאת מר תמן דבר שיש בו רוח חיים אע"פ שאינו נאסר להדיוט נאסר לגבוה ודכוותה דבר שאינו שלך אע"פ שאינו נאסר להדיוט אינו נאסר לגבוה. רבי בון בר חייה אמר אפילו

סולת שלו אסור ושל חבירו מותר. מה כמאן דמר בין
שלו ובין של חבירו אסור אמר לא איתפלגון בדבר שאין
בו רוח חיים

דף כא, א פרק ג הלכה ה גמרא אתא רבי בון בר חייה
מימר לך בדבר שיש בו רוח חיים היא מתניתא בין מה
דאיפלגון בדבר שאין בו רוח חיים הא דבר שיש בו רוח
חיים אסור ודבר שאין בו רוח חיים לא כל שכן הוי
שלא תאמר כמה דאת אמר תמן דבר שיש בו רוח חיים
אף על פי שאינו נאסר להדיוט נאסר לגבוה ודכוותה
דבר שאינו שלך אע"פ שאינו נאסר להדיוט נאסר
לגבוה. השתחוה לבצה חזקיה אמר לא אסרה רבי
יוחנן אמר אסרה א"ר זעירה בביצה פליגין חברייא
אמרין בחלוקי נחל פליגין אמר רב הונא וקרא מסייע
למאן דאמר חבריי בחלקי נחל חלקך הם הם
גורלך. חייליה דחזקיה מן הדא מפני מה אשירה
אסורה מפני שיש בה תפיסת יד בני אדם וכל שיש בה
תפיסת ידי אדם אסור. הכל מודין בחיטין שאסורות
דמר ר' חנינה בר יסא בשם ר' יהודה שורשי חיטה
בוקעין בארץ חמשים אמה שורשי תאינה רכים בוקעין
בצור אם כן מה יעשו שורשי חרוב שרשי שקמה א"ר
חנינה אחת לשלשים יום התהום עולה ומשקה אותן
ומה טעמא אני ה' נוצרה לרגעים אשקנה. תני רבי
שמעון בן אלעזר אומר מלמד שאין הארץ שותה אלא
לפי חיסימה. ביצת עבודה זרה שנעשית אפרוח רבי
חגיי בשם רבי יאשיה איתפלגון כהנא וחזקיה כהנא
אמר מותרת וחזקיה אמר אסורה וקשיא על דעתיה
דחזקיה היך איפשר לביצת ע"ז שתיעשה אפרוח מה
אנן קיימין אם בשפחסה אין כאן אפרוח אם
בשהכניסה לפנים מן הקינקלין הא חמי אילו השתחוה
לה לא אסרה ומפני שהכניסה לפנים מן הקנקלין
אסורה אמר רבי יודן אבוי דרבי מתניה תיפתר שגירר
בה לעבודה זרה.

דף כא, ב פרק ג הלכה ה גמרא אגוז של ערלה שנטעו
וכן ביצת הקדש שנעשית אפרוח רבי יסא איתפלגון

כהנא ורבי יוחנן כהנא אמר אסורה ורבי יוחנן אמר מותרת אמר רבי זעירא קומי רבי יסא והאמר רבי מותרת אף הוא אינו פודה זמן זרעה אתא רבי חנניה ורבי יונה רבי לעזר בשם כהנא פודה אותה בזמן זרעה רבי חנניה בשם רבי פינחס אמר מתקנתא כהנא אמר אסורה ופודה אותה כמות שהיא רבי יוחנן אמר מותרת פודה אותה בזמן זרעה: אמר רבי עקיבה וכו'. און תנינן אובין אית תני אוביל לפניך מאן דמר אובין נבון ומאן דמר אוביל גייבל. תני רבי בורקי קומי ר' מנא מלמד שלא הניחו הכנענים לא הר ולא גבעה שלא עבדו עליו. ולא כן סברנן מימר דבר שיש בו רוח חיים אף על פי שאינו אסור להדיוט אסור לגבוה בית הבחירה איכן נבנה ע"פ נביא ויעל דוד כדבר גד אשר דיבר ביד ה':

דף כא, ב פרק ג הלכה ו משנה מי שהיה ביתו סמוך לבית עבודה זרה ונפל אסור לבנותו כיצד יעשה כונס לתוך שלו ובונה היה שלו ושל ע"ז ידון מחצה למחצה אבניו ועציו ועפרו מטמאין כשרץ שנאמר שקץ תשקצנו וגו' רבי עקיבה אומר כנדה שנאמר תזרם כמו דוה צא תאמר לו מה הנידה מטמא במשא אף עבודה זרה מטמא במשא:

דף כא, ב פרק ג הלכה ו גמרא כתיב תועבה בנידה וכתוב תועבה בשרצים וכתוב תועבה בע"ז בנידה כי כל אשר יעשה מכל התועבות בשרצים לא תאכל כל תועבה בע"ז ולא תביא תועבה אל ביתך אבל איני יודע לאי זו דבר הוקשה רבי עקיבה אמר לתועבה דנידה הוקשה מה הנידה מטמא במשא אף ע"ז מטמא במשא. או מה הנידה מטמא על גב אבן מסמא אף ע"ז מטמא באבן מסמא רבי זריקא בשם רבי חנינה ואית אמר לה בשם רב חסדא מודה רבי עקיבה לחכמים שאין ע"ז מטמא באבן מסמא. ורבנן אמרו לתועבה שבשרצים הוקשה מה השרץ מטמא בהיסט אף ע"ז מטמא בהיסט או מה השרץ מטמא בכעדשה יכול אף ע"ז תטמא בכעדשה. רבי זעירא רבי יצחק בר נחמן רבי לעזר ר'

אבהו בשם רבי יוחנן ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים מה המת מטמא בכזית אף עבודה זרה תטמא בכזית או מה המת מטמא

דף כב,א פרק ג הלכה ו גמרא משיכניס ראשי אצבעותיו יכול אף ע"ז משיכניס ראשי אצבעותיו נתיצה נתיצה גמר מבית המנוגע מה בית המנוגע משיכניס ראשו ורובו אף ע"ז משיכניס ראשו ורובו. אמר ר' חנינה זאת אומרת שאין טומאת עבודה זרה מחוורת דלא כן מקישה לקלים ואינו מקיש לחומרין א"ר מנא מחוורת היא ולמה הוא מקישה למת ולשרץ ללמד ממנה לקלים שבה. הדא דאת אמר בע"ז שבורה אבל בע"ז שלימה כל שהוא דמר רבי יוסי בי רבי בון רב חמא בר גוריון בשם רב בעל ראש גוייה הוה וכאפון הוה ומה טעם וישימו להם בעל ברית לאלהים. מה טעמא דרבי עקיבה תעב תתעבנו כנדה מה טעמא דרבנן שקץ תשקצנו כשרץ מה מקיימין רבנן טעמא דרבי עקיבה תעב תתעבנו צאהו ונבליהו. מה הן לרבנין יבליה רבי שמואל רבי אבהו בשם רבי לעזר צא תאמר לו את שקורין אותו פני אלוה קורין פני כלב עין כוס קורין אותה עין קוץ גדייה קורין אותו גלייא. רבי תנחומא בעי רב הונא כתיב העי אשר עם בית און מקדם לבית אל מקדם קורין אותו בית אל ועכשיו קורין אותו בית און. תני בשם רבי לעזר לא רצה לקרות עומדה קורין אותו עמידה וצווחין לדהון של מיטי רגלים עמידה. מה מקיימין רבנין צא תאמר לו רבי יוסי בי ר' אבון רב הונא בשם רב יוסף מנין שאין אומר לאדם צא עד שיכנס ראשו ורובו. אית מתניתא אמרה עבודה זרה כנדה ומשמשיה כנדה ואית מתניתא אמרה ע"ז כנדה ומשמשיה כשרץ מאן דמר ע"ז כנדה ומשמשיה כנדה ניחא ומאן דמר ע"ז כנדה ומשמשיה כשרץ כל עצמו אינו קרוי נדה אלא במשמשיה

דף כב,ב פרק ג הלכה ו גמרא תיפתר בחקוקין על גופה דאמר רבי יעקב דכפר חנן תיפתר במשתחוה לאפוד עצמו כעניין שאמר ויעש גדעון אפוד. מתניתין כמאן

דאמר ע"ז כנידה ומשמשיה כנידה ותנינן אבניו ועציו ועפרו מטמאין כשרץ תיפתר במשתחוה לבית עצמו דאמר ר' בא רב הונא בשם רב המשתחוה לבית אמרו. ר' זעירא רבי אבהו בשם ר' יוחנן המקדיש את הבית אין מועלין בו ומאן דאמר אין מועלין בו אסרו התיב רבי חגיי קומי רבי יוסי והא מתניתא פליגא על רב השוקת שבסלע אין ממלאין בה ואין מקדשין בה ואין מזין ממנה ואינה צריכה צמיד פתיל ואינה פוסלת את המקוה היתה כלי וחובר בסיד וכו' ע"ד פוסל את המקוה מפני שחקקה ואח"כ חיברה הא אם חיברה ואחר כך חקקה מה את עבד לה פתר לה כר' יוחנן סיתותן של אבנים היא גמר מלאכתן. לית הדא פליגא על רבי שמעון בן לקיש דאמר עבודה זרה שנשברה מותרת וכן סברנן מימר אם בעתיד להחזירן לכליין דברי הכל אסור תיפתר למשתחוה לכל אבן ואבן ואח"כ בניין. לית הדא פליגא על רבי יוחנן דרבי יוחנן אמר ע"ז שנשברה אסורה וכן סברנן מימר אם בשאינו עתיד להחזירן לכליין דברי הכל מותר תיפתר במשתחוה לזמורה

דף כג, א פרק ג הלכה ו גמרא ואח"כ נטעה. לוי אמר משתחוה לבית אסרו למערה לא אסרה מה בין בית למערה א"ר חנינה בי ר' הלל בית היה לו שעת תלישה מערה לא היתה לה שעת תלישה. רבי יוחנן פתר מתניתא בגר ונכרי שירשו את אביהן נכרי. ולמה לא פתר לה בשבאת ע"ז ונסמכה לו תני בית ע"ז ונסמכה לו ואח"כ הלכה לה מותר אבל גר ונכרי שירשו את אביהן נכרי אסורה תני בית ע"ז ונסמכה לו ואחר כך הלכה לה מותר אבל אם בא הוא ונסמך לעבודה זרה כל הבית לשם עבודה זרה. אמר רבי יוסי מתניתא אמרה כן היה שלו ושל עבודה זרה ידון מחצה למחצה:

דף כג, א פרק ג הלכה ז משנה שלשה בתים הן בית שבנאו מתחילה לע"ז הרי זה אסור סיידו וכיירו לשם עבודה זרה וחידש נוטל מה שחידש הכניס לתוכו ע"ז והוציאה הרי זה מותר:

דף כג, א פרק ג הלכה ז גמרא רב ורבי יוחנן תרויהוון אמרין בהכנסתן לארץ היא מתניתא. על דעתיה דרב דאמר המשתחוה לבית אסרו בגין כן הוא פתר לה בכניסתן לארץ על דעתיה דרב יוחנן דו אמר המקדיש את הבית אין מועלין בו

דף כג, ב פרק ג הלכה ז גמרא ויפתרינה במשתחוה לבית המשתחוה לבית יש לו ביטול הכנסן לארץ אין לו ביטול כיצד הוא עושה מפרק את פצימיו והוא מותר רבי אילא בשם ר' לעזר והוא שהכניס לתוכו ע"ז על דעתיה דרב לעזר שני בתים הן והתנינן שלשה בתים כאן לשעה וכאן לשהות.

דף כג, ב פרק ג הלכה ח משנה שלשה אבנים הן אבן שחצבה מתחילה לבימוס הרי זו אסורה סייד וכיירה לשם ע"ז וחידש נוטל מה שחידש העמיד עליה ע"ז וסילקה הרי זו מותרת:

דף כג, ב פרק ג הלכה ח גמרא רבי בא בשם רב מזו המיותכים לע"ז נאסי מיד רבי ירמיה בשם רבי לעזר מזו המתיד כוס לע"ז נאסר מיד רבי הילא בשם רבי לעזר והוא שהעמיד עליה ע"ז. מחלפה שיטתיה דרב תמן הוא אמר מזו המתיד כוס לע"ז נאסר מיד והכא הוא אמר הכין פתר לה כהדין תנייא דתנינן תמן ע"ז של נכרי אסורה מיד ושל ישראל משתעבד. כלום פליגין לה בע"ז דילמא במשמשיו. רבי שמעון בשם רבי לעזר אף במשמשי ע"ז במחלוקת

דף כד, א פרק ג הלכה ח גמרא רבי הילא בשם רבי לעזר והוא שהעמיד עליה ע"ז. על דעתיה דרב לעזר שני אבנים והא תנינן שלש אבנים הן כאן לשעה כאן לשהות:

דף כד, א פרק ג הלכה ט משנה שלש אשירות הן אילן שנטעו מתחילה לשם ע"ז הרי זה אסור גידעו ופיסלו

לשם ע"ז והחליף נוטל מה שהחליף העמיד תחתיו ע"ז
וביטלה הרי זה מותר :

דף כד, א פרק ג הלכה ט גמרא ר' אמי בשם רבי שמעון
בן לקיש אמר פיתח בה פיתוחים אינה בטילה לכן
צריכה אפילו העביר הפיתוחים. תני הרכיב נוטל מה
שהרכיב אמר רבי ינאי והוא שהרכיב בה לע"ז רבי
הילא בשם רבי לעזר והוא שהעמיד תחתיה
ע"ז. מחלפא שיטתיה דרבי שמעון בן לקיש תמן אמר
רבי אמי פיתח בה פיתוחים אינה בטילה וסברנן מימר
אפילו העביר את הפיתוחים וכא אמר אכן חומר הוא
בפיתוח. תני הרכיב נוטל מה שהרכיב אמר רבי ינאי
והוא שהרכיב בה לע"ז רבי הילא בשם ר' לעזר והוא
שהעמיד בה עבודה זרה. על דעתיה דרבי לעזר שתי
אשירות הן והתנינן שלשה אשירות הן כאן לשעה כאן
לשהות :

דף כד, א פרק ג הלכה י משנה אי זו הוא אשירה כל
שתחתיה ע"ז ר' שמעון אומר כל שעובדין אותה מעשה
בצידן באילן שהיו עובדין אותו והיה תחתיו גל אמר
להן רבי שמעון בדקו את הגל הזה ובדקוהו ומצאו בו
צורה אמר להן הואיל ולצורה הן עובדין נתיר להן את
האילן :

דף כד, א פרק ג הלכה י גמרא אמר רב חסדא בסתם
חלוקין מה נן קיימין אם דבר ברי שהן עובדין לצורה
ולאילין דברי הכל אסור ואם דבר ברי שהן עובדין
לצורה ואינן עובדין לאילן דברי הכל מותר אלא כן אנן
קיימין בסתם ר"ש אומר סתמן עובדין לצורה ולאילן
ורבנן אמרי סתמן עובדין לצורה ואינן עובדין
לאילן. וקשיא ר"ש חלוק על החכמים ועושה מעשה
כיוצא בו :

דף כד, א פרק ג הלכה יא משנה לא ישב בצילה ואם
ישב טהור לא יעבור תחתיה ואם עבר תחתיה טמא
היתה גוזלה את הרבים ועבר תחתיה טהור זורעים

תחתיה ירקות בימות הגשמים אבל לא בימות החמה
והחזרן לא בימות החמה ולא בימות הגשמים רבי יוסי
אומר אף לא ירקות בימות הגשמים מפני שהנבייה
נושרת עליהן והווה להן לזבל:

דף כד, ב פרק ג הלכה יא גמרא תמן אמרי בשם רב
חסדא צילה אסור צל צילה מותר אי זהו צל צילה ואי
זהו צילה תמן אמרו כל שאילו תיפול והיא נוגעת בו
זהו צילה וכל שאילו תיפול ואינה נוגעת זהו צל צילה
מפני מה צילה אסור משום שהוא בהנאה. הרי הקבר
אסור בהנאה וצילו מותר הרי היכל הרי הוא אסור
בהנאה ורבן יוחנן בן זכאי יושב ושונה בצילו של היכל
הוי לית טעמא דלא משום שהוא אסור בהנאה. רבי
אבין בשם רבנן דתמן זאת אומרת שאין טומאת
המתים מחוורת דלא כן אילו קבר שהוא גזל את
הרבים ועבר תחתיו טהור. גמליאל זוגא היה
מיסתמיך ברשב"ל מטון בהו תבניתא א"ל מהו מעבור
קומוי א"ל עבור קומוי וסמי עיניה. רבי יצחק בר מתני
הוה מסיתמך ברבי וחנון מטון צלמא דבולי א"ל מהו
ניעבור קומוי בן לוי מטון לאדורי צלמא אמר ליה נחום
איש קדש קדשים עבר ואת לית את עבר עבור קומי
וסמי עיניה. לית הדא פליגי על ר' יוחנן דרבי יוחנן
אמר עבודה זרה שנשתברה אסורה. לא כן סברנן
מימר אם בשאינו עתיד להחזירן לכליין דברי הכל
מותר תיפתר בעבודה זרה של ישראל. לית הדא פליגא
על רב דרב אמר צורכה היא אסורה ושפוייה מותרין
עוד היא תיפתר בע"ז של ישראל. מפני מה הכל פורשין
הימינה מפני שניבולה רע:

דף כד, ב פרק ג הלכה יב משנה נטל ממנה עצים
אסורין בהנייה הסיק בהן את התנור אם חדש יותץ
ואם ישן יוצן אפה בו את הפת הפת אסורה בהנייה
נתערבה באחרות כולן אסורות בהנאה רבי ליעזר אומר
יוליך הנייה לים המלח אמרו לו אין פדיון לע"ז:

דף כד, ב פרק ג הלכה יב גמרא אמר רב חסדאי בסתם חלוקין מה נן קיימין אם להסיק דברי הכל מותר אם לעשן דברי הכל אסור אלא כן אנן קיימין בסתם :

דף כה, א פרק ג הלכה יג משנה נטל ממנה כרכר אסור בהנאה ארג בו את הבגד הבגד אסור בהנאה נתערב באחרים כולן אסורין בהנאה רבי אלעזר אומר יוליך הנייה לים המלך אמרו לו אין פדיון לעבודה זרה :

דף כה, א פרק ג הלכה יג גמרא אמר רבי חגיי כד נחתית מן אילפא אשכחית רבי יעקב בר אחא יתיב מקשי נטל הימינה כרכר אסור בהנייה ארג בו את הבגד אסור בהנייה ותנינן ימכר כולו לנכרי חוץ מדמי יין נסך שבו אמר ר' יעקב בר אחא חגיי קשיתא חגיי קיימה מאי כדון תמן אין דרך בני אדם ליקח מן הנכרי ברם הכא דרך בני אדם ליקח בגד מן הנכרי :

דף כה, א פרק ג הלכה יד משנה כיצד מבטלה קירסם זירד נטל ממנה מקל או שרביט אפילו עלה הרי זו ביטלה שפאת לצורכה אסורה ושלא לצורכה מותרת :

דף כה, א פרק ג הלכה יד גמרא רב אמר לצורכו בין היא בין שפייה מותרין לצורכה היא אסורה ושפייה מותרין שמואל אמר לצורכה בין היא בין שפייה אסורין לצורכו היא אסורה ושפייה מותרין רבי יוחנן אמר לצורכה היא אסורה ושפייה מותרין :

מסכת עבודה זרה פרק ד

דף כה, א פרק ד הלכה א משנה רבי ישמעאל אומר שלש אבנים זו בצד זו בצד מרקוליס אסורות ושתיים מותרות וחכמים אומרים את שהוא נראה עמו אסור ואת שאינו נראה עמו מותר :

דף כה, א פרק ד הלכה א גמרא א"ר אמי טעמא דרבי ישמעאל משום מרקוליס גדול אצל מרקוליס קטן

ורבנן אמרי משום רגלי מרקוליס כמה הן רגלי מרקוליס רבי בא בשם רבנן דתמן חמשים אמה. הילכת מרקוליס כך היא שתי אבנים זו על גבי זו והשלישית מלמעלה נתן את השנייה והתרו בו משום אותו ואת בנו לוקה משום ע"ז נסקל נתן את השלישית פלוגתא דר' יוחנן ורשב"ל דאיתפלגון השוחט אותו ואת בנו לשם עבודה זרה רבי יוחנן אמר אם התרו בו משום אותו ואת בנו לוקה משום ע"ז נסקל רשב"ל אמר

דף כה,ב פרק ד הלכה א גמרא אפילו התרו בו משום אותו ואת בנו אינו לוקה מאחר שאילו הותרו בו לשם ע"ז היה נסקל. אי זו היא מרקוליס כל שהוא סג את הים ואת הדרכים. הילכת מרקוליס בזריקה השתחוה לה מהו אמר רבי יוסי כל עצמו אינו קרויה מרקוליס אלא בהשתחויה. ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה יכול לא יתן שני אבנים זו על גב זו ויתן קופתו עליהם ת"ל להשתחות עליה עליה אי אתה משתחוה משתחוה אתה על אבני בית המקדש. רב מפקד לבית רב אחא רבי אמי מפקד לאינשי ביתה כד תהוון נפקין לתעניתא לא תהוון רבעין כאורחכון. רבי יונה רבע על סיטריה רבי אחאי רבע על סיטריה אמר רבי שמואל אנא חמית רבי אבהו רבע כאורחיה אמר רבי יוסי קשיתה קומי רבי אבהו והכתיב ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחו' עליה תפיתר בקובע לו מקום. והכתיב ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים בלבד שתחוייה שאינה על הארץ וכי יש שתחויי שאינה על הארץ ויכרעו אפים ארצה על הרצפה ושיתחו. רבי אבהו מוסיף על הודו לה' כי טוב רבי מנא מוסיף על כי לעולם חסדו על ישראל. רבי יוחנן אמר לרבי חייה בר בא בבלייא תרין מילין סלקין מן גביכון מפשריתא דתעניתא וערובתא דיומא שביעיא. רבנן דקיסרין אמרין אוף הדא מקזתא. ואיתא כיי דמר ר' אמי בבלייא בשם רבנן דתמן לא היתרו שתחוייה אלא לתענית ציבור ובלבד

על הצד. רבי ינאי זעירא בשם אבהתיה כל מי שאינו כשר כיהושע שאם יפול על פניו יאמר לו הקב"ה קום לך אל יפול ובלבד יחיד על הציבור: וחכמים אומרים את שהוא נראה עמו אסור ואת שאינו נראה עמו מותר. את שהוא נראה עמו גופו <אסור ואת שאינו נראה עמו מותר את שהוא נראה עמו גופו> ואת שאינו נראה עמו אינו גופו. את שהוא נראה עמו אסור לית הדא פליגא על ריש לקיש דריש לקיש אמר ע"ז שנשתברה מותרת לא כן סברנן מימר אם בעתיד להחזירן לכליין דברי הכל מותר. ולית היא פליגא על רבי יוחנן דרבי יוחנן אמר ע"ז שנשתברה אסורה ולא כן סברנן מימר אם בשאינו עתיד להחזירן לכליין דברי הכל מותר. ומר רבי יודן אבוי דרבי מתנייה אם היו מונחין במקומן כמי שהוא עתיד להחזירן לכליין

דף כו, א פרק ד הלכה א גמרא ואילו במקומן. רבי בא בשם רב זמנין דאת אמר שיברי ע"ז אין לה ביטול וזמנין דאת אמר משמשי ע"ז אין להן ביטול מ"ד משמשיין כ"ש ע"ז מאן דמר ע"ז הא משמשיין לא. רבי שמואל רבי אבהו בשם רב אבני מרקוליס שנתפזרו אין להן ביטול לעולם משום עבודת ע"ז. שמע רבי יוחנן ומר יפה לימדנו רבי שכן המשתחוה לע"ז של אכלים אין להן ביטול לעולם כיצד הוא מבטלה רבי חייה בר אדא אמר ברוק והתני רבי חייה אבני מרקוליס שנתפזרו אין להן ביטול אמר רבי פינחס כאן בנזרקות לה וכאן בשאין נזרקות לה כהדא רבי שמעון ברבי הוה ליה מרקוליס גו חקלא אתא גביה בורגנרה אמר ליה בגין דשמעית דארכונא בעי מיעבור הכא למחר אלא בחייד דאת מריס אילין כיפייא מן דרימון אזל בעו מיסבינון אמר ליה דידי אינון שמע רבי חייה בר ווה ומר ואית לאימיה בר. ולא רבי חייה רבה תניתה אלא מן דשמעה מיניה חזק וקבעה:

דף כו, א פרק ד הלכה ב משנה מצא בראשו מעות כסות או כלים הרי אילו מותרין פרכילי ענבים עטרות

של שבליים ויינות שמנים וסלתות וכל דבר שכיוצא בו קרב על גבי המזבח אסור :

דף כו,א פרק ד הלכה ב גמרא אמר ר' יונתן לא סוף דבר עטרות שיבולים אלא אפי' עטרות של וורד אמר רבי יוסי לא סוף דבר מרקוליס ובראשו מעות אלא אפילו עבודה זרה שאין לה קנקלין מצא בתוכה כסות או כלים הרי אילו מותרין :

דף כו,ב פרק ד הלכה ג משנה ע"ז שיש בה גינה ומרחץ נהנין מהן שלא בטובה ואין נהנין מהן בטובה היה שלה ושל אחרים נהנין מהן בטובה ושלא בטובה :

דף כו,ב פרק ד הלכה ג גמרא כיני מתניתא בטובת הכומרין ושלא בטובת הכומרין. חלילין של ע"ז אסור למוכרן אם היו מעלין שכר למדינה אע"פ שעושין בהן צורך לע"ז מותר למוכרן חנות של ע"ז אסור לשוכרה אם היתה מעלה שכר למדינה אע"פ שעושין בה צורך לע"ז מותר לשוכרה. הגובה לשם ע"ז אסור ליתן לו אם היה מעלה שכר למדינה אע"פ שהוא גובה לשם ע"ז מותר ליתן לו ומתניתא אמרה כן היה שלה ושל אחרים נהנין מהן בטובה ושלא בטובה :

דף כו,ב פרק ד הלכה ד משנה ע"ז של נכרי אסורה מיד ושל ישראל משתיעבד נכרי מבטל ע"ז שלו ושל ישראל וישראל אינו מבטל ע"ז של נכרי המבטל ע"ז ביטל משמשיה ביטל משמשיה משמשיה מבוטלין והיא אסורה :

דף כו,ב פרק ד הלכה ד גמרא רשב"ל אמר באומן שעושה למכור לשוק היא מתניתא שכיון שגמרה דבר ברי שהשתחוה לה. רבי יוסי בעי אם דבר ברי שהשתחוה לה בדא תנינן ע"ז של נכרי אסורה מיד ושל ישראל עד שתיעבד. רבי הילא בשם רשב"ל החוצב צלם לע"ז אע"ג דאת אמר אין קרקע נאסר מתרין בו על כל סיתות וסיתות לכשיתלש לוקה. אמר רבי יוסי

את ש"מ העושה צלם לע"ז אע"ג דאת אמר אין דבר שיש בו רוח חיים נאסר מתרין בו על כל קורנס וקורנס לכשיגמר לוקה. ע"ז של נכרי אסורה מיד לפיכך יש לה ביטול ושל ישראל משתיעבד לפיכך אין לה ביטול אמר רבי זעירא לית כאן לפיכך אלא אין לה ביטול ויש לה ביטול. ע"ז של נכרי אסורה מיד דכתיב אבד תאבדון מיד ושל ישראל עד שתיעבד דכתיב ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר לכשישים. ואית דמחלפין ליה ע"ז של ישראל אסור מיד דכתיב ארור האיש ושל נכרי עד שתיעבד דכתיב אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגוים. רבי יצחק בר נחמן בשם שמואל שמע לה מן הדא אם ירשתו כשהוא אלוה באש תשרפו ואם לאו אשר אתם יורשים אותם את אלהיהם.

דף כז, א פרק ד הלכה ד גמרא רבי יוחנן בשם רבי ינאי שמע לה מן הדא לא תחמוד כסף וזהב עליהם את אין את חומד ולוקח אחרים חומדים ואת לוקח. רבי יוחנן אמר לבר דרוסיי חות ותכר כל אילין צלמייא דנו דימוסין ונחת ותבר כולהון פרא חד ולמה כן אמר רבי יוסי בי רבי בון מפני שנחשד ישראל אחד להיות מקטיר עליו. רבי חיי' בר אשי בשם רב רבי הוה יתיב מתני לרבי שמעון בריה הנכרי מבטל ע"ז שלו ושל חבירו. א"ל עד דהוה היילך עלך כן את תניי תני הנכרי מבטל ע"ז שלו ושל ישראל אמר לו לאו בני ע"ז שעבדה ישראל אין לה ביטול לעולם ותני כן ר"ש בן מנסיא אומר ע"ז שעבדה ישראל אין לה ביטול לעולם. רב מתני בשם טעמא דאהן תנייא ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה לעולם. בר קפרא אשכח חד עיזקא צר. חד טלי ארמאי הוה פדי בתריה הוה מחי ליה הוה מיקל ליה הוה א"ל רוק עלה והוא לא מקבל עלוי אשתין עלה והוא לא מקבל עלוי. הדא אמרה נכרי מבטל ע"ז שלו ושל חבירו על כרחו והוא שיודע טיב ע"ז שלו הדא אמרה עבודה זרה שעבדה ישראל אין לה ביטול לעולם. ותיעשה כע"ז שהניחוח עובדיה ותהא בטילה אמר רבי זעירא כל שאילו מאיליה היא בטילה

ישראל מבטלה וכל שאילו מאיליה אינה בטילה אין
ישראל מבטלה. רב אמר בימוס לא בטיל הא אם
ביטלו בטל מחלפת שיטתיה דרב תמן הוא אמר מזו
המתיך כוס לע"ז נאסר מיד והכא את אמר הכין כאן
בשקיטר וכאן בשלא קיטר ואפילו תימר כאן וכאן
בשקיטר רב כדעתי דרב אמר מזו המתיך כוס לע"ז
נאסר מיד. רב אמר בימוס לא בטל הא משמשין בטלו
מחלפה שיטתיה דרב

דף כז, ב פרק ד הלכה ד גמרא תמן אמר רב ששת בשם
רב בשהילכו להם המהלכים בדרך אחרת והכא הוא
אמר הכן כאן בשקיטר וכאן בשלא קיטר ואפילו תימר
כאן וכאן בשקיטר רב כדעתי דרב אמר מזו המתיך
כוס של עבודה זרה נאסר מיד. אמר רבי יוחנן מצבה
כל שהוא יחידית מזבח כל שאבניו מרובות חזקיה אמר
מצבה כיון שפגמה ביטלה מזבח צריך לפגם כל אבן
ואבן מתניתא דחזקיה פליגא עלוי נתצת את המזבח
הנח לו שברת את המצבה הנח לה. רבי זעירא רבי
יצחק בר נחמן בשם רבי הושעיה רבי חייה רבי בא רבי
לעזר בשם רב הושעיה בשומר כל אבני מזבח כאבני גיר
מנופצות רדוף אחריהם עד שתקעקע ביצתם מן העולם
ברם הכא שברת המצבה הנח לה נתצת המצבה הנח
לה. כתיב לא תעשו לכם אלילים ופסל ומסכה לא
תקימו לכם לא היא עשייה היא קימה אמר רבי הילא
עשייה בתחילה קימה כל שאילו תפל לא יקימינה כתיב
ונתצתם את מזבחותם ושברתם את מצבותם. ומניין
ליתן את האמור בזה לזה ואת האמור בזה לזה אמר
רבי בון בר חייה לצדדין איתאמרת או שיבור או גידוע
או נתיצה לכל אחת ואחת :

דף כז, ב פרק ד הלכה ה משנה כיצד מבטלה קטע ראש
אוזנה ראש חוטמה ראש אצבעה פחסה אע"פ שלא
חסירה ביטלה רקק בפניה השתין בפניה גררה זרק בה
את הצואה הרי זו אינה בטילה מכרה או מישכנה רבי
אומר ביטל וחכמים אומרים לא ביטל :

דף כז, ב פרק ד הלכה ה גמרא אמר רבי זעירה הדא דתימר בשמכרה מתוך שלום אבל מכרה מתוך הקפדה דברי הכל בטילה והיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו וגו'. זעורה בר חיננה בשם ר' חנניה כשמכרה לצורך נחלקו

דף כח, א פרק ד הלכה ה גמרא אבל אם מכרה לעובדה דברי הכל אינה בטילה רב ירמיה בשם רב בשמכרה לעובדיה נחלקו אבל אם מכרה לצורך דברי הכל בטילה היא. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן דברי הכל רבי הילא בשם רשב"ל במחלוקת ואתייא דרבי חנינה כר' יוחנן ודרב ירמיה כריש לקיש מאי כדון בשמכרה לצורך נחלקו אבל אם מכרה לעובדיה דברי הכל אינה בטילה:

דף כח, א פרק ד הלכה ו משנה עבודה זרה שהניחיה עובדי בשעת שלום מותרת בשעת מלחמה אסורה בימוסיות של מלכים הרי אילו מותרין מפני שמעמידין אותן בשעה שהמלכים עוברין:

דף כח, א פרק ד הלכה ו גמרא תני מלחמת יהושע אסורה במלחמי יהושע מותרת מלחמת דוד מותרת במלחמי דוד אסורה. מלחמת יהושע אסורה דכתיב כי החרם תחרימם במלחמת יהושע מותרת שהיא לשעה. מלחמת דוד מותרת מה שהיה איתי הגיתי מבטל במלחמת דוד אסורה שהיא לעולם:

דף כח, א פרק ד הלכה ז משנה שאלו את הזקנים ברומי אם אין רצונו בע"ז מפני מה אינו מבטלה אמרו להן אילו לדבר שאין צורך העולם בו היו עובדין היה מבטלו הרי הן עובדין לחמה וללבנה לכוכבים ולמזלות להרים ולגבעות יאבד עולמו מפני השוטיין אמרו להן אם כן יאבד דבר שאין צורך העולם בו ויקיים דבר שצריך העולם בו אמרו להן אף אנו מחזקים ידי עובדיהן של אילו ויאמרו תדעו שהן אלוהות שהרי אילו בטלו ואילו לא בטלו:

דף כח, א פרק ד הלכה ז גמרא גזל זרע וזרע אין סופו לצמח הבא על אשת איש אין סופו להוליד ממזר אלא הניחו לעולם שינהיג כמנהגו שוטים שקילקלו עתידין ליתן דין וחשבון. אמר ר' זעירא אילו הוה כתיב כמוהם יהיו עובדיהם קשיא עובדי החמה כחמה ועובדי הלבנה כלבנה אלא כמוהם יהיו עושיהם. אמר רבי מנא אילו כתיב כמוהם יהיו עובדיהם לא קשיא דכתיב וחפרה הלבנה ובושה החמה. רב נחמן בשם רבי מנא עתידה ע"א להיות באה ורוקקת בפני עובדיה ומביישתן ובטילה מן העולם ומה טעם

דף כח, ב פרק ד הלכה ז גמרא יבושו כל עובדי פסל. רב נחמן בשם רבי מנא עתידה עבודה זרה להיות באה וכורעת לפני הקב"ה ובטילה מן העולם ומה טעם ישתחוו לו כל אלהים:

דף כח, ב פרק ד הלכה ח משנה לוקחין גת בעוטה מן הנכרי אף על פי שהוא נוטל בידו ונותן לתוך התפוח אינו נעשה יין נסך עד שירד לבור ירד לבור מה שבבור אסור והשאר מותר:

דף כח, ב פרק ד הלכה ח גמרא תני רבי חנן והוא שלא העלים ישראל את עיניו ממנו אבל אם העלים עיניו ממנו לא בדא עד כדון כשהיה נוטל יין וענבים כאחת ונותן על התפוח היה נותן אילו בפני עצמן ואילו בפני עצמן אפילו מן מותר גוממיות שתחת האשכולות אסורות שבצידיהן מותרות רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי יוחנן הן עצמן נעשות יין נסך גת שפקקה נכרי מבפנים אסורה ומבחוץ מותרת שאי איפשר שלא היה שם שיפה אחת טלולה ונוגע בה ומנסך כל הבור רב הונא בשם רב

דף כט, א פרק ד הלכה ח גמרא הקילוח כבור רבי זעירא בעי בכל אתר לית את עבד הנצוק חיבור והכא את עבד הנצוק חיבור סבר רב הונא נתנסך הבור נתנסך הקילוח נתנסך הקילוח לא נתנסך הבור רבי בא לא

אמר כן אלא נתנסך הבור לא נתנסך הקילוח נתנסך הקילוח נתנסך הבור מאי דאמר רב הונא בשם רב הקילוח כבור סבר רב הונא כשם שהבור מתנסך כך הקילוח מתנסך תמן אמרי בשם רב מגעו של נכרי עושה יין נסך רב נחמן בר יעקב אמר ובלבד בשותת. ארמייא נפל לגובא אתא עובדא קומי רב הונא אמר כובשין עליו עד דתזחלון גובה אמר רבי חנינה ידא אושיט אמר אייתון ניצרין וזלפין מותי ידיה. שמעון בר חייה הוה מתני לחייה בר רב נכרי מאימתי עושה יין נסך א"ל משודע בטיב ע"ז אפיק רב יאשיה מכילתא א"ל הדא דאת אמר בלוקח ענבים מן הנכרי אבל הנכרי עצמו בן יומו עושה יין נסך. נכרי מהו שיעשה בפיו יין נסך רב אדא בשם רבי לעזר אין נכרי עושה יין נסך בפיו רבי ירמיה בשם רבי אבהו הנכרי עושה יין נסך בפיו ותני כן אגרוניסוס שטעם מן הכוס או מן המיניקת והחזיר לחבית אסור על דעתיה דרב אדא בשם רבי לעזר והוא שהחזיר הנכרי על דעתיה דרבי ירמיה בשם רבי אבהו ואפילו החזיר ישראל:

דף כט, א פרק ד הלכה ט משנה דורכין עם הנכרי בגת אבל לא בוצרין עמו וישראל שהוא עושה בטומאה לא דורכין ולא בוצרין עמו

דף כט, ב פרק ד הלכה ט משנה אבל מוליכין עמו חביות לגת ומביאין עמו מן הגת:

דף כט, ב פרק ד הלכה ט גמרא אמר רבי יונה הדא דאת אמר והוא שהילכו עליהן דרוכית שתי וערב אבל לא הילכו עליהן דרוכית שתי וערב לא בדא. רבי יוסי בעי אם בשהילכו עליהן דרוכית שתי וערב אפילו כמשנה הראשונה דתני בראשונה היו אומרים בוצרין עם הנכרי ודורכין עם ישראל מפני שעושה בטומאה ואין דורכין עם הנכרי חזרו לומר אין בוצרין עם הנכרי ואין דורכין עם ישראל שהוא עושה בטומאה אבל דורכין עם הנכרי ומסייעין עמו עד שיתעלם מעיניהם נתעלם מעיניהן נעשה יין נסך מ"ט דר' יונה שכבר

ניטמו מהיכשר בצירה מאי טעמא דר' יוסי טהורים היו דבר תורה את הוא שגזרתה עליהן טומאה. חייליה דר' יוסי מהדא דמר ר' יוסי בשם ר' הילא בדין היה שיהא אדם פוטר את טיבלו דבר תורה דכתיב ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן עשה שינתנו לאהרן הכהן בכהונתו וכאן הואיל ואין את יכול ליתנו לאהרן הכהן בכהונתו רשאי אתה לטמאותן:

דף ל,א פרק ד הלכה י משנה נחתום שהוא עושה בטומאה לא לשין ולא עורכין עמו אבל מוליכין עמו פת לפלטר:

דף ל,א פרק ד הלכה י גמרא ותני עלה לא ליתתון ולא טוחנין ולא בוללין עמו אמר ר' הילא כאן דחולין כאן דתרומה והתנינן נחתום אית לך מימר נחתום בתרומה. חברייא אמרי כאן בלותת כאן בשאינו לותת והא תנינן אבל משתטיל למים לא תגע אצלה שאין מחזקין ידי עוברי עבירה. רבי חייה ורבי אמי חד אמר חרוש בה טבאות ואנא נסב לה מינך בתר שמיטתה וחד אמר אישר. מאן דאמר חרוש בה טבאות ואנא נסב לה מינך בתר שמיטתה מהו שואלין בשלומן אישר. ומאן דאמר לנכרי אישר מהו שואלין בשלומן של ישראל שלום עליכם. דילמא רבי חנינה בר פפא ורבי שמואל בר נחמן עברון על חד מן חורשי שיביעת א"ל רבי שמואל בר נחמן אישר. א"ל ר' חנינה בר פפא לא כן אלפן רבי ולא אמרו העוברים וגוי שאסור לומר לחורשי שביעת אישר. אמר לקרות את יודע לדרוש אי את יודע ולא אמרו העוברים אילו האומות העכו"ם שהן עוברין מן העולם שלא אמרו לישראל ברכת ה' עליכם ומה ישראל אומר להם ברכנו אתכם בשם ה' וישראל אומרים להם לא דייכם כל הטובות והנחמות הבאים לעולם בשבילינו ואין אתם אומרים לנו בואו דייכם כל הטובות והנחמות הבאים לעולם בשבילינו ואין אתם אומרים לנו בואו ושאו לכם מן הברכות ולא עוד אלא שאתם מגלגלין עלינו פיסים וזימיות וגילגליות

וארנונות הורי ר' אמי לרדות עמו אסור ודכוותה לזלוף
עמו אסור :

דף ל, א פרק ד הלכה יא משנה נכרי שנמצא עומד בצד
הבור של יין אם יש לו עליו מלוה אסור אין עליו מותר
נפל לבור ועלו ומדדו בקנה התיז את הצרעה בקנה או
שהיה מתפח על פי חבית מרותחת כל אילו היה מעשה
ואמרו ימכרו ור"ש מתיר נטל את החבית וזרקה לבור
זה היה מעשה והכשירו :

דף ל, א פרק ד הלכה יא גמרא רב ששת בשם רב והוא
שיהיה לו עליו מלוה על אותו הבור אבל אין לו מלוה
על אותו הבור שכן דרך בעלי החוב לעמוד בגיתות
ובגרנות. הוון בעו מימר מ"ד והוא שיהא לו עליו מלוה
על אותו הבור בתוך לפישוט ידיים

דף ל, ב פרק ד הלכה יא גמרא ומאן דמר אף על פי
שאין עליו מלוה על אותו הבור חוץ לפשיטו ידיים ולא
כן אמר רבי בא בשם רב ששת כשם שנתנו פישוט ידיים
בטהרות כך נתנו פישוט ידיים ביין נסך אלא כיני מאן
דמר והוא שיהא לו עליו מלוה על אותו הבור בתוך
פישוט ידיים ומאן דמר אף על פי שאין עליו מלוה על
אותו הבור ובלבד חוץ לפשיטו ידיים. רבי אבין בשם
רבי שמואל הלכה כר"ש ר' אבין בשם שמואל אני
כפרת ר"ש או מתיר בשתייה או אוסר בהנייה אמר ר'
ירמיה בשם רבי אבהו מעשה היה והורה בשתייה
כר"ש ר' שמואל בשם רבי אבהו אין הנכרי עושה יין
נסך בזריקה. נכרי מהו שיעשה יין נסך בחמתו
נישמעינה מן הדא ארמייא הוה ליה קופין גו מעצרתא
אתא ישראל וזלף בהון חמר אתא ארמייא קולתה
ושפכין לגובה אתא עובדא קומי רבנן אמרי אין הנכרי
עושה יין נסך מחמתו. רבי ירמיה בשם רבי חייה בר
בא זה שמוזג בחמין אסור בצונן מותר יבוא עלי שלא
עשיתי מימי רבי יסא אזל לצורך חמתון שתן חמר
וחמימין וארמייא מזג אמר לון מה שרא לכון :

דף ל,ב פרק ד הלכה יב משנה המטהר יינו של נכרי ונותנו ברשותו בבית שהוא פתוח לרשות הרבים בעיר שיש בה נכרים וישראל מותר בעיר שכולה נכרים אסור עד שיושיב שומר אין שם שומר צריך להיות יושב ומשמר אף על פי שהוא יוצא ונכנס מותר רבי שמעון בן אלעזר אומר כל רשות נכרים כאחת. המטהר יינו של נכרי ונותנו ברשותו

דף לא,א פרק ד הלכה יב משנה והלה כותב לו שנתקבלתי ממך מעות מותר אבל אם ירצה ישראל להוציאו ואינו מניחו עד שיתן לו את מעותיו זה היה מעשה בבית שאן ואסרו חכמים:

דף לא,א פרק ד הלכה יב גמרא רבי אבהו בשם רבי יוסי ברבי חנינה לא סוף דבר פתח אלא אפילו חלון ויש בה ארבעה על ארבעה על רום עשרה ובלבד מקורה ובמגופף. היה לרבי נימר אם היה נראה עולה ויורד בו אסור ואם לאו מותר. רבי בא בשם רב יהודה בעיר שיש בה דלתים ובריח היא מתניתא בדא תני שומר אע"פ שאינו בא אחת לקיצים. תני ישראל ונכרי שכנסו את יינן בפרכייה של עיר אפילו שומרים נכרים אפי' חביות פתוחות מותרות שאין מנסכין כן. רבי הילא בשם רבי ינאי הלוקח כמוכר ותני כן אחד הלוקח ואחד המוכר ברשות הנכרי בזמן שהיין של ישראל וישראל דר שם מותר והוא שיהא עליו מפתח וחותם ובזמן שהיין של נכרי וישראל דר שם מותר והוא שיהא לו עליו מפתח וחותם ואם אין ישראל דר שם אסור אף על פי שיש עליו מפתח וחותם. רבי יילי בשם רבי ינאי חלוקים על רבי שמעון בן אלעזר לא על הדא איתאמרת אלא על הדא דבתרה המטהר יינו של נכרי וכו':

מסכת עבודה זרה פרק ה

דף לא,א פרק ה הלכה א משנה השוכר את הפועל לעשות עמו ביין נסך שכרו אסור שכרו לעשות עמו

מלאכה אחרת אע"פ שאמרו לו העבר לי חבית של יין
נסך ממקום למקום שכרו מותר :

דף לא, א פרק ה הלכה א גמרא ולא שכרו הוא נותן
לו. רבי אבהו בשם רבי יוחנן קנס קנסוהו. תני
החמרים והכתפים וכל העושין בשביעית

דף לא, ב פרק ה הלכה א גמרא שכרן שביעית אמר ר'
זעירא פירות היתר היא מתניתא. וההיא דהורי רבי
יוחנן לאילין דבית רבי ינאי שלא יהו נוטלין שכר
בידיהן יין אלא מעות כרבי יהודה וכרבי נחמיה הורי
להון. אמר רבי יילי בפירות ע"א היא מתניתא כדמר
רבי אבהו בשם רבי יוחנן ביין נסך קנס קנסוהו. כיתף
עמו חבית בחבית את קונסו בחביתו עד כדי שכרו נתן
לו קרקע בשכרו. בכל אתר את אמר אין קרקע נאסר
וכא נאסר נתן לו בהמה בשכרו. בכל אתר את אמר אין
דבר שיש בו רוח חיים נאסר וכא נאסר. נתן לו הכל
בשכרו הכל אסור או אינו אסור אלא עד כדי שכרו היה
עושה עמו בטובת הנאה את ממשכנו מנכסיו עד כדי
שכרו היה עושה עמו חצי יום באיסור וחצי יום בהיתר

דף לב, א פרק ה הלכה א גמרא היה מוכר חולין ושני
בכרך אחד אי זה שירצה חולין יעשה ושני יעשה והכא
כן נישמענה מן הדא השוכר את הפועל להביא יין
לחולה אם הביא לו חייב ליתן לו ואם לאו אין חייב
ליתן לו אבל אם אמר לו יין לחולה ממקום פלוני ותפוח
לחולה ממקום פלוני בין הביא בין לא הביא חייב ליתן
לו דמי רגליו נותן לו וכא לא דמי רגליו נותן לו. רבי
ירמיה בעי שכרו לשבר חביות של יין נסך אפילו כן
שכרו אסור אסי אמר דמי יין נסך ביד נכרי אסור. דמי
ע"ז ביד נכרי רבי יונתן אמר מותר רבי יוחנן אמר
אסור. מתניתא מסייעה לדין ומתנית' מסייעה לדין
מתניתא מסייעה לרבי יוחנן נכרי שהיה חייב מעות
לישראל לא יאמר לו המתן עד שאמכור יין נסך עד
שאמכור ע"ז ואתן לך אני אומר שמא החליף מתניתא
מסייעא לרבי יונתן נכרי שהיה חייב מעות לישראל הרי

זה מוכר יין נסך ונותן לו ע"ז ונותן לו מפני מראית העין. הכל מודין בחליפין שאסורות חליפי חליפין מהו אמר רבי חנינה מחלוקת רבי ישמעאל ורבנן רבי ישמעאל בי רבי יוסי אמר אסור ורבנן אמרי מותרת רבי לעזר בר הושעיה טעמון דרבנן והיית חרם כמוהו כל שאת יכול לקיימו ממנו הרי זה כמוהו. מאי כדון אמר רבי יוסי בי רבי בון כמוהו כמוהו שני פעמים על שם לא ידבק בידך מאומה מן החרם :

דף לב,א פרק ה הלכה ב משנה השוכר את החמור להביא עליו יין נסך שכרה אסור שכרה לישב בה אע"פ שהניח הנכרי לגינו עליה שכרה מותר :

דף לב,א פרק ה הלכה ב גמרא עד היכן עד כדי שלא יהא החמור מקפיד :

דף לב,ב פרק ה הלכה ג משנה יין נסך שנפל על גבי ענבים ידיחם והן מותרות ואם היו מבוקעות אסורות מעשה בביתוס בן זונין שהיה מביא גרוגרות בספינה ונשתברו חביות של יין נסך על גביהן ובא מעשה לפני חכמים והתירו זה הכלל כל שהוא בהנייתו בנותן טעם אסור וכל שאינו בהנייתו בנותן טעם מותר כגון החומץ שנפל לגריסים :

דף לב,ב פרק ה הלכה ג גמרא מתניתא בשלא נידלדל חותמן אבל נידלדל חותמן כמבוקעות הן. מה את עבד לה כיון כיון או כיון לתבשיל אין תעבדינה כיון לתבשיל דברי הכל אסור ואין תעבדינה כיון כיון מחלוקת רבי מאיר וחכמים. אמר רבי יוחנן הדא דאת אמר ברותחין אבל בצונין אסור שכן דרך בני ציפורין עושין כן וקורין אותו שחלייא. היו רותחין וציננן מעתה אפי' רותחין יהו אסורין מאחר שדרכן לצון דתני כל נותנין טעם בין לשבח בין לפגם אסור דברי רבי מאיר וחכ"א לשבח אסור לפגם מותר

דף לג, א פרק ה הלכה ג גמרא כגון חומץ שנפל לגריסין רבי יסא בשם רבי יוחנן דרבי מאיר הוא דתנינן תמן וכן שעורים שנפלו בתוך הבור של מים אע"פ שהבאישו מימיו מימיו מותר. והדא מתניי רבי מאיר אומר במחלוקת רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש דברי הכל. רבי יוסי בי רבי בון אמר שמועתה כן על דעתיה דר' מאיר במחלוקת על דעתיה דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש דברי הכל:

דף לג, א פרק ה הלכה ד משנה נכרי שהיה מעביר עם ישראל כדי יין ממקום למקום אם היה בחזקת משתמר מותר ואם מודיעו שהוא מפליג כדי שישתום ויסתום וינגוב רבן שמעון בן גמליאל אומר כדי שיפתח ויגוף ותיגב:

דף לג, א פרק ה הלכה ד גמרא אמר רבי שמואל מעשה בנכרי אחד שהיה מעביר עם ישראל כדי יין ממקום למקום אתא עובדא קומי רבי אבהו ואסר אמרי בפתוחות הוד עובדא אמר רבי זריקן לא סוף דבר מליאות אלא אפילו חסירות דטרף ונגע בידא וחזר.

דף לג, ב פרק ה הלכה ד גמרא את סבר דהדא דרבן שמעון ב"ג לקולא ולית היא אלא לחומרא דשיתומהון דרבנן מעט מגף. רבי יהודה בר פזי בשם רבי אמי ביצה צלויה של כותים הרי זו מותרת ר' יעקב בר אחא בשם רבי לעזר תבשילי כותים הרי אילו מותרין הדא דאת אמר בתבשיל שאין דרכן לתת לתוכו יין וחומץ הדא דבר ברי שנתן אסור אפילו בהנייה כהדא דתני בראשונה היו אומרים יינה של אוגדור למה הוא אסור מפני כפר פגש ושל בורגתה מפני בירת סוריקה של עין כושית מפני כפר שלם חזרו לומר פתוחה בכל מקום אסורה וסתומה מותרת נקובה וסתומה הרי היא כסתומה רבי יצחק בן חקולה אמר הרי זו כפתוחה. אמר רבי חנינה ואנא יכיל קיים אין הוה עילויה יקיר לא איתפתחת ואין לא איתפתחת כהדא דר"ש בן לעזר אזל לחדא קרייה דשמריין אתא ספרא

לגביה א"ל אייתי לי חדא קולא שתימא אמר לו הא
מבועא קמך שתי אטרח עלוי. א"ל הא מבועא קמך
שתי חמתיה מטרח עלוי א"ל אין את מריה דנפשך הא
מבועא קמך שתי ואין נפשך מרתך ושמת סכין בלועך
אם בעל נפש אתה כבר נתקלקלו הכותים. רבי
ישמעאל בי רבי יוסי אזל להדא ניפוליה אתון כותיאי
לגביה אמר לון אנא מחמי לכון דלית אתון סגדין
לאהין טורא אלא לצלמיאי דתחותוי דכתיב ויטמון
אותם יעקב תחת האשירה אשר עם שכם. שמע קלין
אמרין נקרוץ נסדר לאילין כוביאי וידע דאינון בעו
מיקטלוניה וקרץ ונפק ליה. רבי אחא אזל למאוס
ואכל חליטן רבי ירמיה אכל חמצין רבי חזקיה אכל
קמצין. רבי אבהו אסר יינן מפי רבי חייה ורבי אסי
ורבי אמי שהיו עולין בהר המלך וראו נכרי אחד שהיה
חשוד על יינן אתון אמרון ליה קומי אמר לון ולא על
ידי עילא. ואית דבעי מימר חדא ערובת שובא לא
ששתכח חמרא בכל מסרטיקי בפוקי שובא אישתכחת
מלייא מן מה דאייתון ארמיאי וקבלוניה כותיאי
מינהון ואית דבעי מימר כד סליק דיקליטינוס מלכא
להכא גזר ואמר כל אומיאי ינסבון בר מן יודאיי ונסכין
כותיאי ונאסר יינן ואית דבעי מימר כמין יון אית להון
ומנסבין ליה. כותיאי דקיסרי בעו מרבי אבהו
אבותיכם היו מסתפקין בשלנו אתם מפני מה אינכם
מסתפקין ממנו אמר להן אבותיכם לא קילקלו
מעשיהם אתם קילקלתם מעשיכם. תמן תנינן ארץ
ישראל טהורה ומקוותיה טהורין ארץ כותים טהורה
ומקוותיה

דף לד, א פרק ה הלכה ד גמרא ומדורותיה ושביליה
טהורין שביליה טהורין חזקה שאין בוררין להם שביל
אלא מטהרה. ומקוותיה טהורין רבי לעזר בי רבי יוסי
הדא דאת מר להאמינן שאינן שאובין הא למידת
ארבעים לא דדרשי אך מעיין ובור מקוה מים מה מעיין
מטהר כל שהוא אף מקוה מטהר כל שהוא. בעון מרבי
אבהו חלוט שלהן מהו אמר לון הלואי היינו יכולין

ליסר גם מימיהן רבי יעקב בר אחא בשם רבי חנינה כותאי דקיסרין מותר להלוותן ברבית רבי יוסי בעי מעתה לא נחוש לחלתן ונן חמי רבנן חששין :

דף לד, א פרק ה הלכה ה משנה המניח יינו בקרון או בספינה והלך לו לקפנדריא נכנס למדינה ורחץ מותר ואם מודיעו שהוא מפליג כדי שישתום וישתום ויגוב רשב"ג אומר כדי שיפתח ויגוף ותיגוב :

דף לד, א פרק ה הלכה ה גמרא אמר רבי חנינה מעשה בקרון אחת משל בית רבי שהפליגה יותר מארבעת מיל אתא עובדא קומי רבנן ואכשרון אמרין בהדא איסטרטא דצידין הות וכולה מישראל הוות. אמר רבי חנינה זמנין דו חמי סייגין כובין והוא סבור דינון בני נש והוא מתבעת :

דף לד, א פרק ה הלכה ו משנה המניח את הנכרי בחנותו אע"פ שהוא יוצא ונכנס מותר ואם מודיעו שהוא מפליג כדי שישתום וישתום ויגוב רשב"ג אומר כדי שיפתח ויגוף ותיגוב :

דף לד, א פרק ה הלכה ו גמרא וכרבי מאיר דרבי מאיר אמר בין כך ובין כך הבית טמא רבי חמא בשם רבי יוסי בר חנינה בחצר החלוקה במסיפס בטהרות טמא ביין נסך טהור. והא רבי מאיר מחמיר בטהרות ומיקל ביין נסך אופ רבנן מחמירין בטהרות ומקילין ביין נסך :

דף לד, א פרק ה הלכה ז משנה היה אוכל עמו על השולחן והניח לפניו לוגין על השולחן ולגין על הדולפקי והניחו ויצא מה שעל השולחן אסור ומה שעל הדולפקי מותר

דף לד, ב פרק ה הלכה ז משנה ואם אמר לו הוי מוזג ושותה אף מה שעל הדולפקי אסור חביות פתוחות אסורות וסתומות כדי שיפתח ויגוף ותיגב :

דף לד, ב פרק ה הלכה ז גמרא הוון בעיין מימר מה שעל השולחן אסור בתוך פישוט ידיים ומה שעל הדולפקי מותר חוץ מפישוט ידיים. ולא כן אמר רבי בא בשם רב ששת כשם שנתנו פישוט ידיים בטהרות כך נתנו פישוט ידיים ביין נסך אלא כיני מאן דאמר מה שעל השולחן אסור בתוך פישוט ידיים ומה שעל הדולפקי מותר ובלבד חוץ לפישוט ידיים :

דף לד, ב פרק ה הלכה ח משנה בולשת שנכנסה לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות וסתומות מותרות ובשעת מלחמה אילו ואילו מותרות שאין פנאי לנסך :

דף לד, ב פרק ה הלכה ח גמרא בשעת השמד הכל אסור שאי אפשר שלא היה שם ישראל שלא עבדה על כורחו הדא אמרה עבודה זרה שעבדה ישראל אינה בטילה לעולם אמר רבי יוסי ואת שמע מינה ע"א שעבדה ישראל על כורחו אינה בטילה לעולם. א"ר יוחנן לית כאן אסורות אלא מותרות א"ר זעירא אית כאן אסורות

דף לה, א פרק ה הלכה ח גמרא דאין מטה ביה הוא מודע ליה ואין לא מטה ביה לא מודע ליה דלא יהא שלים ליה טיבו. רבי אמי בשם רבי יוחנן בשלום בולשת ובמלחמת בולשת. חיויא מי פרי בתריה נפל לגובא אתא עובדא קמי רבנן ואכשרון אמרין אין פנאי להטיל אירס :

דף לה, א פרק ה הלכה ט משנה אומנים ישראל ששילח להם נכרי חבית של יין נסך מותר שיאמרו לו תן לנו את דמיה אם משנכנס לרשותן אסור :

דף לה, א פרק ה הלכה ט גמרא ואין אסור משום יין נסך תני בר קפרא במשלח בבתים :

דף לה, א פרק ה הלכה י משנה המוכר יינו לנכרי פסק עד שלא מדד דמיו מותרין מדד עד שלא פסק דמיו אסורין נטל את המשפך ומדד לתוך צלוחיתו של נכרי

ונטלו ומדד לתוך צלוחיתו של ישראל אם יש בו עקבת
יין אסור המערה מכלי לכלי המערה ממנו מותר את
שעירה לתוכו אסור:

דף לה, א פרק ה הלכה י גמרא רבי בא רב הונא בשם
רב ואהן דנגד בזיקא והא מביזעא בידיה לא חייב
בה. אמר רבי יוסי בי רבי בון לכן צריכה אפילו מעל
לה גו חנותה ולא אתכוון אלא דלא יזכה בה
חורון. מהו שתקנה לו בשער הפחות אמר רבי חגי
קומי רבי יוסי מתניתא אמרה שאינה נקנית לו בשער
הפחות דתנינן תמן המוסר יינו לנכרי פסק עד שלא
מדד דמיו מותרין מדד עד שלא פסק דמיו אסורין אם
אתה אומר לקנות לו כשער הפחות אפילו מדד עד שלא
פיסק ייעשה כמי שפיסק שלא מדד ויהיו דמיו
מותרין. מהו עקבת יין בההוא דמלכלך כמה דתימר
עקובה מדם. פשיטא דא מילתא ישראל תופש בפי
המשפך והנכרי מערה דברי הכל אסור

דף לה, ב פרק ה הלכה י גמרא נכרי תופש במשפך
וישראל מערה ר' אסי אוסר ור' אמי מתיר נכרי תופש
בפי הנוד וישראל מערה ר' ירמיה בשם רבי זעירא היא
המחלוקת. רבי מנא בעי קומי רבי יסי היידא מחלוקת
אמר ליה מחלוקת רבי אסי ורבי אמי. ישראל תופש
בנוד ונכרי מערה סברין מימר דברי הכל מותר רבי
שמואל כל גרמא אמר שאסור שפעמים שישראל מרפא
ידיו ונמצא כל העירווי מחמת הנכרי ואהן דמרגל זיקא
מעיל לרע אין בו משום מערה מכלי לכלי:

דף לה, ב פרק ה הלכה יא משנה יין נסך אסור ואוסר
בכל שהוא יין ביין ומים במים כל שהוא יין במים ומים
ביין בנותן טעם זה הכלל מין במינו כל שהוא ושלא
במינו בנותן טעם:

דף לה, ב פרק ה הלכה יא גמרא חזקיה אמר הדא דאת
מר במקום שהמים נמכרין במידה אבל במקום שאין
המים נמכרין במידה כיון ביין הן. חזקיה אמר כוס

שמזגו מאיסור ומהיתר ונפל איסור בתוך איסור והיתר בתוך היתר א"ר שמואל דרבי ליעזר היא דרבי ליעזר אמר אחר אחרון אני בא אמר רבי ירמיה חומר הוא ביין נסך רבי יוסי בעי אם חומר הוא ביין נסך אפילו נפל היתר בסוף יהא אסור רבי אסי בשם רבי יוחנן כוס שמזגו מאיסור ומהיתר את רואה את ההיתר כמי שאינו והאיסור אם יש בו בנותן טעם אסור ואם לאו מותר אמר רבי הושעיה והוא שנפל היתר בסוף רבי אמי בשם רבי יוחנן ולא שנייא בין שנפל איסור בתחילה והיתר בסוף היתר בתחילה ואיסור בסוף אפילו מים ביין אפילו נמזג כל צורכו מהיתר את רואה את ההיתר כמי שאינו והאיסור אם יש בו בנותן טעם אסור ואם לאו מותר. אמר רבי זירא הדא למעלן איתאמרת וכולה תיניין היך עובידא רבי יוסי בי רבי בון רבי אבהו בשם רבי יוחנן צלוחית יין נסך שנפלה לחבית של מים ואח"כ נפלה לתוך בור של מים את רואה את ההיתר כמי שאינו והאיסור אם יש בו בנותן טעם אסור ואם לאו מותר:

דף לו,א פרק ה הלכה יא גמרא עד כדון בשנפלו זה אחר זה נפלו שנים כאחת נישמענה מהדא מאימתי חמץ כותים מותר לאחר הפסח של בעלי בתים שלש שבתות של אפייה ושל נחתומין בכרכים אחר שלשה ימים בכפרים אחר שלשה תנורים. ר"ש בן אלעזר אומר אף כשאמרו של בעלי בתים אחר שלשה שבתות של אפייה והוא שיהא אדם גדול או שהיה משיא לבנו ואפה שלשה תנורין בשבת אחד זו אחר זו מותר אף כשאמרו של נחתומים בכפרין אחר שלשה ימים אם נדחק ואפה שלשה תנורין ביום אחד זה אחר זה מותר. תני רבי שמעון אומר אף כשאמרו של נחתומין בכפרים אחר שלשה תנורין אסור עד שלשה ימים שמשחרית בורר לו שאור לכל אותו היום אותה העיסה השנייה לא מאיסור והיתר מתחמצת. אמר ר' ירמיה בשם ריש לקיש מאן תנא חמיצן של כותים רבי לעזר. אמר רבי יוסי לרבי חנינה ענתונייא

נהירת. דהויתן מרין את ורבי ירמיה בשם ריש לקיש מאן תנא חמצן של כותים רבי ליעזר וכאן לא הוינן מרין אלא רבי הילא בשם ריש לקיש ירדו לחמיצן של כותים כר' ליעזר ועוד מהדא דמר ר' חנינה בר ר' אבהו אבא הוה ליה עובדא שלח שאל לרבי חייה ולרבמי ולרבסי והורון ליה כרבי ליעזר מה וכיחידאה מורין לא משום שירדו לחמיצן של כותים כרבי ליעזר. אמר רבי מנא קומי רבי יוסי כמה דאת מר תמן הלכה כרבי ליעזר און הכא הלכה כרבי ליעזר אייל ולכל דבה :

דף לו, א פרק ה הלכה יב משנה אילו אסורין ואוסרין כל שהן יין נסך וע"ז ועורות לבובין ושור הנסקל ועגלה ערופה וציפרי מצורע ושיער נזיר ופטר חמור ובשר בחלב וחולין שנשחטו בעזרה

דף לו, ב פרק ה הלכה יב משנה הרי אילו אסורין ואוסרין בכל שהן :

דף לו, ב פרק ה הלכה יב גמרא יין נסך וע"ז ועורות לבובין על שם ולא ידבק בידך מאומה מן החרם. ושור הנסקל ממשמע שנאמר יסקל השור אינו יודע שלא יאכל מה ת"ל לא יאכל מיכן שאסור אף בהנייה עגלה ערופה שם שם מה שם האמור להלן אסור בהנייה אף שם האמור כאן אסור בהנייה. וציפרי מצורע כל צפור טהורה תאכלו זו החיה וזה אשר לא תאכלו מהם זה השחיטה או חילוף רבי יוחנן בשם ר' ישמעאל לא התפשה התורה איסור הנייה דבר שיש בו רוח חיים. ושיער נזיר ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים. ופטר חמור עריפה עריפה מה להלן קוברו ואסור בהנייה אף כאן קוברו ואסור בהנייה. ובשר בחלב תני בשלשה מקומות כתיב לא תבשל גדי לאכילה ולהנייה ולבישול. ולחולין שנשחטו בעזרה רבי יוחנן בשם רבי ישמעאל אמרה תורה שחוט שלי בשלי ושלך בשלך מה שלי בשלך אסור אף שלך בשלי ענוש כרת. ולא רבי ישמעאל אמר למידין מקל וחומר ואין עונשין מקל וחומר ולמה לא תנינן נבילה עמהן אמר

רבי יוסי בי רבי בון לא מתני אלא דבר שאסור בהנייה נבילה מותרת בהנייה התיבון הרי חמץ בפסח חמץ יש בו כרת ואילו אין בהן כרת. רבי יוסי בשם רבי חנינה בעי איסורי הנייה מהו שיבטלו בצירוף והתנין שור הנסקל תיפתר בחתיכות והתנין צפורי מצורע תיפתר ציפור בצפורין והתנין שיער נזיר אית לך מימר ציפור בצפורין. כד מטון לערלה התיב רבי יעקב קומי רבי יוסי והתנין האורג מלא הסיט מצמר בכור בבגד ידלק הבגד משיער נזיר מפטר חמור בשק ידלק השק א"ל אילו אמר תנא קמן איתייהבת יאות:

דף לו, ב פרק ה הלכה יג משנה יין נסך שנפל לבור כולו אסור בהנייה רבן שמעון בן גמליאל אומר יימכר כולו לנכרי חוץ מדמי יין נסך שיש בו:

דף לו, ב פרק ה הלכה יג גמרא רבי יוסי רבי יוחנן בשם בן בתירה יין נסך שנפל לבור יימכר כולו לנכרי חוץ מדמי יין נסך רבי שמואל בר נתן בשם רבי חמא הלכה כרשב"ג. אמר רבי יסא חד רבנין נפק מבית וועדא אמר איתפלגון רבי יוחנן וריש לקיש חד אמר הלכה כרבן שמעון בן גמליאל וחד אמר אין הלכה כרשב"ג

דף לז, א פרק ה הלכה יג גמרא ומודה רבן שמעון בן גמליאל ביין לתבשיל שהוא אסור רבי בון בשם רב מודין חכמים לרבן שמעון בן גמליאל בחבית בין חביות למכור כולו לנכרי חוץ מדמי יין נסך שבו אמר רבי זירא קומי רב אמי עד דלא איתאמרי' הדא מילתא לא הוינן ידעין דו כן לא איתאמרת אלא מודין חכמים לרבן שמעון בן גמליאל או דילמא לא איתאמרת אלא מודי רבן שמעון בן גמליאל לחכמים אמר רבי יודן ידע הוה רבי זעירא דו כן אלא כאינש דשמע מילה ומקשי עלה:

דף לז, א פרק ה הלכה יד משנה גת של אבן שזפתתה נכרי מנגבה והיא טהורה ושל עץ רבי אומר יינגב וחכמים אומרים יקלף את הזפת ושל חרס אף על פי שקילף את הזפת הרי זו אסורה:

דף לז, א פרק ה הלכה יד גמרא מתניי דרבי. של עץ רבי אומר ינגב וחכמים אומרים יקלוף את הזפת ושל חרס דלא כרבי דתני הגת והמחץ והמשפך של נכרי רבי מתיר וחכמים אוסרין מודה רבי בקנקנים שאסורות מפני מה אילו אסורין ואילו מותרין אילו מכנסין לכך ואילו אין מכנסין לכך רבי יוסי בשם רבי יוחנן הלכה כרבי כלי פפייר שזפתן נכרי רבי יוסי בי רבי בון בשם שמואל הלכה כרבי. מחלוקת רבי וחכמים דתני היתה גיתו טמיאה ומבקש לטהרה הלולבין והדפין והעדשה מנגבן וטהורין והעקל של נצרים ושל בטבוט ושל עץ של שיפה של חוטיין של גמי מיישנן כל שנים עשר חדש. רבן שמעון בן גמליאל אומר מבד לבד ומגת לגת. תני אמר רבן שמעון בן גמליאל אם רצה לטהרן מיד נותן בצינור שמימיו מקלחין או בנהר שמימיו מהלכין כדי עונה כשם שאת מנגב בטהרות כך מנגב ביין נסך כמה היא עונה רבי יוסי בשם רבי יוחנן אומר חצי יום וחצי לילה תני רבי חייה אומר יום או לילה מה ופליג אלא כאן שהיום והלילה שוין וכאן בשאין היום והלילה שוין:

דף לז, א פרק ה הלכה טו משנה הלוקח כלי תשמיש מן הנכרי את שדרכו להטביל יטביל להגעיל יגעיל ללבן באור ילבן השפוד והאסכלה מלבנן באור והסכין שפה

דף לז, ב פרק ה הלכה טו משנה והיא טהורה:

דף לז, ב פרק ה הלכה טו גמרא הלוקח כלי תשמיש מן הנכרי דברים שיודע שעושין בהן אוכל נפש כגון כוסות מדיחן וטהורין אבל יורות וקומקמין מגעילן בחמין וכולן שנשתמש בהן אע"פ שלא הטביל והגעיל ושף וליבן הרי אילו טהורין. תני רבי הושעיה צריך להטביל כהדא רבמי סלק עם רבי יודן נשייא לחמתא דגדר ושאלון כסף מן אילין דאוסינוס שאלון לרבי ירמיה אמר צריך להטביל לפי שיצאו מטומאת הנכרי ונכנסו לקדושת ישראל יצא לחוץ ונלמד נפקין ושמעון רבי יעקב בר אחא שמעון בר בא בשם רבי יוחנן לא שנו אלא לוקח אבל שואל מותר מעתה אפילו כלים רבי

הושעיה זבין כלים ומטבילן. הכא את אמר מדיחן והן
טהורין והכא את אמר מגעילן בחמין חומר הוא
בגיעולי נכרים סכין תחובה בארץ שלשה פעמים ודיין
רבי בא בשם רב יהודה הדא דאת מר בסכין קטנה אבל
בסכין גדולה צריכה ליבון והליבון צריך שיהו ניצוצות
מנתזין

ממנה :